

LIETUVISKAS SAVAITRASTIS
Išleina kiekvieną ketvirtadienį Clevelande
Leidžia
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio
Redaktorius
Vincas Rastenis
Kaina metams, užsimokant iš anksto:
Jungtinėse Valstybėse \$3.00
Kanadoje \$4.00 Kitur \$4.50
Užsisakyti galima kiekvieną metų, nereikia
laukti metų, pusmečio ar mėnesio pradžios.

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

LITHUANIAN WEEKLY
Published every Thursday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio
Editor
Vincas Rastenis
Subscription per year in advance
In the United States \$3.00
In Canada \$4.00 Elsewhere \$4.50
Entered at Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

The Ohio War History
Commission
Columbus, Ohio

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

No. 17

Ats. Nr. kaina 6 c.

April 27, 1950

CLEVELAND, OHIO

1950 m. balandžio 27 d.

Tel.: EN 1-4486

(35-ti metai - 35th year)

M Ū S Ų VISUOMENĖJE

ALT išrūpino instrukci- ją surašinėtojams

ALT Vykdomasis Komitetas yra gavęs iš Bureau of the Census, Washington, D. C., atsakymą į š. m. balandžio 11 d. telegramą, kurioje buvo iškeltas nesuprantamas kai kurių gyventojų surašinėtojų nusistatymas žymėti Rusiją, kaip Lietuvoje gimusių JAV gyventojų gimimo vietą, ir buvo prašyta duoti aiškias instrukcijas gyventojų surašymo personalui visame krašte, kad tokiu klaidom būtų užkirstas kelias.

Cenzo Biuras į ALT telegramą nedelsiant reagavo ir balandžio 13 d. visam gyventojų surašymo aparatui krašte išsiuntinėjo instrukciją (17th Census Technical Memorandum No. 23), kad Lietuva turi būti nurodyta kaip atsakymas į surašymų lapo klausimus 13 ir 25, jei apklausiamasis tai nurodo. Šią instrukciją gavo visi gyventojų surašymo sričių ir rajonų viršininkai ir techniniai instruktoriai.

Reikia tikėtis, kad Cenzo Biuro tarnautojai, gavę tokį paaiškinimą iš Washingtono, lietuvių žymėje "Russia" kaip lietuvių gimimo vietą. Gal būt, jie atitaisys ir klaidas, kurias gyventojų surašymo pradžioje buvo daromos.

Paminėta VILTIS

Prieš dvejus metus — 1948 m. balandžio 10 d. Vokietijoje, Fischene vasarvietėje, tautinės studentijos šeima padidėjo nauju nariu, Vokietijos universitetuose studijavusieji lietuviai studentai, suvažiuavę tautinės minties studentų stovyklon, tą dieną įsteigė studentų korporaciją VILTIS.

Šios korporacijos dvejų metų sukaktis buvo paminėta balandžio 23 d. Lietuvių tautinių organizacijų sambūrio suelgoje Chicagoje.

Sambūrio valdybos vardu viltininkus pasveikino pirmininkas dr. J. Paplėnas, pabrėždamas, kad šios tremtyje gimusios korporacijos vardo sutapimas su vilniške VILTIMI, atsiradusia Gedimino mieste prieš maždaug 40 metų, nėra atsitiktinis. Tai yra ne tik vardo, bet ir idėjų sutapimas. VILTIES atsiradimas tremties sąlygomis dar kartą patvirtino tautinės ideologijos gajumą, o J.A.V.-se rasta tikrovė yra geriausia liudytija, kad tautinis darbas čia yra daug labiau reikalingas, nei daugelio buvo manyta dar anapus Atlanto.

Apie VILTIES įsteigimą pasakojo vienas šios korporacijos steigėjų Eug. Bartkus, šiuo metu baigias studijas Chicago-Lietuvių tautinių korporacijų je.

sambūris ligi šiol veikė kelių korporacijų susitarimu. Balandžio 23 d. suelgoje priimtas statutas, kuriuo ir grindžiama dabar sambūrio veikla. Sambūrininkai, iškikimybę korporacijų ideologijai, pasiryžimą kovoti prieš bolševizmą, siekti laisvos Lietuvos, Herkus Montė ir Viltis. Statutas palieka atviras duris ir kitoms studentų organizaci-

Nauja Maskvos ofenzyva

Maskvos "vasarinė ofenzyva" — kaip ir buvo galima tikėtis, Maskva griežtai atmetė Washingtono notą dėl Baltijos jūroje žuvusio lėktuvo, iš savo pusės kaltindama Amerikos kariuomenės būty atirauktos iš Triesto srities ir kad ten būtų įsteigtas tarptautinis režimas. Toliau — per spaudą Maskva vėl atnaujino savo reikalavimus Turkijai atidaryti Daradanelų ir Bosforo sąsiaurius. Gegužės 1 dieną Maskva

rengia dideles demonstracijas Berlyne, kurių metu gali bandyti jėga paimti visą Berlyną. Amerikos vadovybė pareiškė, kad, jeigu reikės, bus pavartoti ir ginklai, bet Berlyno neatiduos.

Cekoslovakijoje neseniai uždaryta Amerikos informacijos tarnyba ir nuteisti mirti du tos įstaigos čekai, neva už šnipinėjimą Amerikai. Chicagoje uždarytas čekų konsulas.

'Lietuvybė Amerikoje gyva!'

DIDYSIS ČIURLIONIEČIŲ EGZAMINAS CHICAGOJE

Birža operos prieangiuose — 1,000 liko už durų — Tautinė puokštė Civic Opera House scenoje — Kylanti nuotikos krevė — Tik iki pasimatant!

Vieno Chicago centro dangoraižių šone jau iš tolo švyti "Margutis presents Ciurlionis". Tai Civic Opera House — neeilinio miesto parengimų vieta. Balandžio 16 dieną į ją atėjo neeilinis mūsų dainos ir šokių atstovas — Čiurlionio ansamblis.

Nors pradžią 8 val., o teatro durs atidaromos valandą anksčiau, bet jau gerokai prieš 7 operos rūmų laiptai ir prieangiai knibžda. Čia atsukubėjo tie, kurie neskubėjo pasirūpinti bilietais iš anksto. Šioje spontaniškoje bilietų biržoje paklausų ir pasiūlių santykis betgi toks neproporcingas, kad tik retas gali džiaugtis laimikiu.

Ir didžiausi optimistai nemana, kad Čiurlionio ansamblio koncertui Chicagoje Civic operos rūmai bus per maži. Pro teatro duris kontroleriai tegalėjo įleisti tik apie 4,000 žmonių, o apie 1,000 turėjo likti namie arba už teatro durų, netekę vilties patekti į atvėlykio meno puotą. Girdėjosi skundu, kad dėl bilietų stokos kai kurie gerų norų tautiečiai ir savo bosų negalėjo pakviesti. Bet buvo ir bosų.

Iškilimas kaip akis parteris, ložės ir balkonai prigūžėję maršos minios. Gausu matyti veidų ir girdėti balsų Lietuvoje arba tremtyje, daug senųjų Chicago lietuvių veteranų, apstu ir tokių, kurie lietuviškos mis programomis jau buvo primiršę domėtis. Šį kartą susitelkę visi — ir Kristupo Kolumbo žemėje gimę ir prieš tris dienas nuo karo laivo dešio nulių tautiečiai.

Girdimos dvi kalbos — ir lietuvių ir anglų. Rūpimą klausima — kas dominuoja šios lietuviškos okupacijos masėje: senieji ar naujieji — galėjo padėti išspręsti tik MARGUCIO vadovė L. Vanagaitienė:

joms įsiliėti į sambūrį. Sambūris apjungia ne tik jam priklausantių korporacijų studentus, bet ir filisterius.

Viktoro Gudačio referuotas ir sueigios priimtas statutas pabrėžia lojalumą JAV santvarkai, iškikimybę korporacijų ideologijai, pasiryžimą kovoti prieš bolševizmą, siekti laisvos Lietuvos atstatymo ir jos išlaikymo.

— 50% vieni ir 50% kitų, — buvo jos nuomonė.

Vos prasiskleidus uždangai — pirmasis plokimo sveikinimas tautinei skoningų apdarų puokštei po lietuviškuoju kryžiumi Chicago operos scenoje. Dvieji dalių programa sudaryta kilmos kryptimi, šiltai, bet santūriai palydėtas pirmasis mišrus choro dainas, seka visų audringesnis pasigėrėjimo reikšimas. Moterų choro, tautinių šokių, vyrų choro ir vėl mišrus choro programa, įvairinama keletos solistų ir lydimų tautinių instrumentų garsų, vis plačiau prasiskleidžia tautinio lietuvių dainos, muzikos ir šokių grožio uždangą ir visiškai įtikina bei sužavi keturių tūkstančių žiūrovų auditoriją.

A. Mikulskio, J. Švedo, V. Marijošiaus, J. Karoso, J. Žilėvičiaus harmonizuotos tutinės dainos, A. Vanagaitienės, J. Naujalo kūriniai motyvai, vamdinių traliavimas ir kanklių garšai žiūrovus dviem valandom nukelia į gimtuosius klonius ir ne vienam išspaudžia tėvynės ilgesio ašarą. Publika vis atkakliau reikalauja kartoti. Bet nei laikas nei pasisvertėlių dalyvių jėgos neleidžia patenkinti viso tautinio dvasios peno išalkusių alkio. Ir tai suprantu žiūrovai, kai energingas vadovas Alfonsas Mikulskis pabėgia į sceną ir sėdintis "Melniko" apeliuoja į scenos malūną, kurio sparnai, deja, daugiau jau nebesisuka...

Neanalizuojant gausios dviečių valandų programos, reikia pabrėžti, kad Čiurlionio ansamblio, nepaisant jo sudėties kitėjimo nuo Vilniaus ir tremties laikų Vokietijoje iki įsikūrimo Amerikoje, liko jo atstovaujamos meno šakos viršūnėje. Ansamblio vadovas ir jo dirigentas Alf. Mikulskis nesiekia pigaus, bet triukšmingo efekto, užtat priverčia tiek scenos dalyvių, tiek ir klausytojų įsijausti į dainos dvasią. Tautinių instrumentų, o ypačiai kanklių, garsai sukuria tautinės romantikos foną lietuviškajai dainai ir lietuviškajam šokiui. Jei vamdinių savo tono skambumu bei įvairumu ir neapriygtu modernių laikų instrumentams, tai jie to ir nesiekia. Perdaug sumoderninti jie nustotų tautinio charakterio ir savo originalumo. O tai ir yra jų vertė.

Entuziastingas ansamblio vadovas Alf. Mikulskis, savo uolių bendradarbių talkininkaujamas, nepaisant visų sunkumų, sudarė vieneta, kuris yra vertas tautinės mūsų garbės ambasadoriaus vardo. Tat liudija ne tik savi balsai, bet ir didžiosios amerikiečių spaudos atsiliepimai, pasirodę Chicago dienraščiuose po spektaklio. Ir jei pirmasis Čiurlionio ansamblio pasirodymas jo buvimo vietoje — Clevelande — ir jo įvertinimas dar ir galėjo ansamblio nemačiusiam ir jo negirdėjusiam kelti kokių abejonių, nes visa tai buvo "namie", tai jo išėjimas į Chicago Civic Operos sceną buvo jau laisvas nuo naminių sentimentų. Tai buvo didysis egzaminas prieš savuosius ir svetimuosius, kuris, visų mūsų pasididžiavimui, išaiškytas labai gerai. Ir tai nepaisant kai kurių teatrinių technikos trūkumų operos rūmuose.

Visų ansamblio dalyvių, aukojančių po sunkaus fizinio darbo negausų laisvalaikį tautinės mūsų samonės stiprinimo, jau apmigdymo tautinio susipratimo žadinimo ir lietuvių tautos vardo populiarinimo kitataučiuose darbu, pasiryžimas yra milžiniškas. Tai geras pavyzdys mūsų visuomenininkams ir kultūrininkams, kad visomis sąlygomis sumanymus ir žodžius galima įkūnyti, jei netrūksta pasisvertimo.

Ir todėl suprantamas Antano Olio pareiškimas padėkos žodį tarant scenoje, kad šitokie mūsų pasireiškimai liudija, jog "lietuviybė Amerikoje nemiršta". Lietuviybė nemirs, jei kiekvienas atiduos jai savo duoklę. L. Vanagaitienės įteiktos gėslės ir išreikšta viltis, kad šis Čiurlionio ansamblio žygis Chitios Čiankaiseko partijos tarpo tvirtinama, kad Čiankaisekas įsakęs pasitraukti iš Hainano, salos neginti. O to įsakymo priežastis esanti ta, kad Čiankaisekas nenorįs leisti iškilti kitiems asmenims. Mat, sako, Hainano saloje kariuomenei valdovaujančių generolų populiarumas paskutiniu metu pradėjęs smarkiai augti ir, esą, Čiankaisekas nenorįs leisti jiems per daug pasižymėti beginant Hainaną ir todėl liepęs pasitraukti.

Iš Čiankaiseko štabo tvirtinama, kad tokio įsakymo visai

Tad — sėkmės ir iki pasimatant dar kartą, Čiurlioniečiai!

J. Paplėnas

Lietuvių paminklinė lenta prie Nežinomojo Kareivio kapo

Prezidentas ar Viceprezidentas dalyvaus lietuvių iškilmėse

Newarko, New Jersey, lietuvių veteranai yra gavę sutikimą įtaisyti ir nuo lietuvių paminklinę lentą prie Nežinomojo Kareivio kapo Arlington kapinėse.

Gegužės 6 dieną ši lenta bus iškilmingai įmūryta. Numatoma, kad lentą į jos vietą padės pats prezidentas Trumanas arba viceprezidentas A. W. Barkley. Iškilmėse dalyvaus Lietuvos pasiuntinys P. Žadeikis ir visa eilė Kongreso narių. Lentos priėmimo kalbą sakys Washingtono karinės apygardos komanduojuos generolas. Dalyvaus kariuomenės orkestras ir karinė garbės sargyba. Invokaciją skaitys lietuvių kunigas M. Kemėsis iš Bayonne, N.J.

Komunistai užėmė Hainaną

Po Kinijos užėmimo kelis mėnesius komunistai buvo palikę Čiankaiseką ramybėje. Čiankaiseko valdžioje buvo likusios dvi salos — Formoza ir Hainanas. Paskutiniu metu pranešama, kad Čiankaiseko pajėgos tvarkosi, moralė kyla. Vienu metu Čiankaiseko kariuomenės daliniai buvo įsiveržę net į žemyną ir ten padarė nemažai nuostolių komunistams.

Bet šiomis dienomis Čiankaisekas susilaukė dar vieno smūgio. Komunistai staiga puolė Hainano salą, įsiveržė į ją ir užėmė. Nebuvo rimtai ir ginamasi. Yra prieštaraujančių gandų: iš pačių Kuomintang (paties Čiankaiseko partijos) tarpo tvirtinama, kad Čiankaisekas įsakęs pasitraukti iš Hainano, salos neginti. O to įsakymo priežastis esanti ta, kad Čiankaisekas nenorįs leisti iškilti kitiems asmenims. Mat, sako, Hainano saloje kariuomenei valdovaujančių generolų populiarumas paskutiniu metu pradėjęs smarkiai augti ir, esą, Čiankaisekas nenorįs leisti jiems per daug pasižymėti beginant Hainaną ir todėl liepęs pasitraukti.

Iš Čiankaiseko štabo tvirtinama, kad tokio įsakymo visai

ŠIOJE ŠALYJE

LOUIS F. BUDENZ liudijo, kad asmeniškai Lattimore niekada nepažinojęs, bet būdamas komunistų laikraščio redaktoriumi, iš komunistų partijos politinio biuro turėjęs žinių, kad Lattimore esąs vienas iš stambiausių užmaskuotų komunistų. Slaptuose komunistų partijos dokumentuose apie Tolimuosius Rytus Lattimore buvęs žymimas ženklu L arba XL. Komunistų tarpe Lattimore buvęs laikomas vertingu agentu Azijos komunistų reikalui. Institute of Pacific Relations svarbiausi komunistai buvę Field ir Jaffe, bet ir Lattimore buvęs toje pačioje kuopelėje. Budenz pridėjo, kad McCarthy tvirtinimas, esą Lattimore buvęs sovietų šnipinėjimo tinklo vadovas Valstybės Departamente, esąs "techniškai netikslus".

Komisijos narių paklaustas, kodėl duodamas žinių apie daugelį kitų svarbių ir nelabai svarbių komunistų, per penkerius metus nieko neužsiminęs apie Lattimore, Budenz atsakė, kad neturėjęs laiko.

Po Budenzo liudijimo nuotai kos dėl to reikalo yra dvejobos. Vieni mano, kad senatorius McCarthy laimėjo bent vieną punktą, nors ne visu 100%.

Jei būtų įrodyta, kad Lattimore buvo komunistų partijos narys, Valstybės Departamentui būtų nevisai patogi padėtis. Bet Lattimore nėra Valstybės Departamente tarnautojas ir reikalo esmė yra ne ta, ar Lattimore oficialus komunistų partijos narys, ar tik širdy jiems palankus, o ta, kiek ir dėl kokių priežasčių Valstybės Departamente politika Kinijos reikaluose buvo žalinga. Iš viso abejojama, ar bus galima neabejotinai įrodyti, kad Lattimore buvo formaliai komunistų partijoje, nes tuo klausimu ir Budenzo liudijimas yra netiesioginis. Kiti, kurie iš karto smerkė McCarthy, po Budenzo liudijimo kiek susirūpino, nes Lattimore reikalas vis labiau primena Alger Hiss'o bylą. Tačiau jie ir toliau pasilieka tos pačios nuomonės, kad šioje byloje aiškumui daug padidina pastangos susidaryti medžiagos rinkiminei propagandai.

SENATE svarstomas klausimas apie tolimesnių lėšų paskyrimą Marshallo planui vykdyti. Numatoma paskirti per 3 milijonus dolerių ekonominiai pagalbėti tiems kraštams, kur labiausiai svarbu sustiprinti atsparą komunistų imperializmui.

Numatytą programą remia abiejų partijų vadovaujantieji senatoriai. Tačiau būdinga ir nuostaba, kad opoziciją sudaro respublikonų senatoriai Hickenlooper ir Taft — abu remiantieji senatoriaus McCarthy kaltinimus, kad Valstybės Departamente vyrauja komunistas palanki politika. Jie reikalauja skiriamas lėšas sumažinti bent 500 milijonų dolerių. Senatorius Taft savo laiku priešinosi ir Atlanto pakto sudarymui, pagaliau sutiko su tuo, bet tik ta sąlyga, kad nebūtų siunčiami ginklai pakta sudariusioms valstyboms.

NAUJI IŠVEŽIMAI LIETUVOJE?

Viso pasaulio spauda plačiai kartuoja žinias, kurias paduoda vokiečių laikraščiai, kad po Amerikos lėktuvo pašovimo Baltijos jūroje sovietai vėl pradėję didelį Pabaltijo kraštų "valymą". Lietuviai, latviai, estai vėl tremiami ir tolimas Sibiro sritis. Priežastis — "penktosios kolonos" baimė, jei kiltų karas. Tokių priemonių reikia griebtis bolševikams tuose kraštuose, kurie "laisvu noru entuziastingai prisijungę prie sovietiškos tėvynės"....

Iškila i rytus

BOSTON — LAWRENCE — AMSTERDAM

"Gaidžiūnų išleidžiam iš Clevelando šį penktadienį, balandžio 14 d., 6 val. p. p. Po penkiolikos valandų kelionės jis bus So. Bostone. Priimkit ir globokit" — rašė V. Rastenis dr. Br. Kalvačiui, man išvažiuojant iš Clevelando.

Kroviau sunkų savo kelionės krovinį: aparatų, filmą ir pusantrai savaitės reikalingą aprangą. Kroviau taip, kad galėčiau, nors ir kaip kupranugaris, vienu kartu susinešti viską į traukinį ir išsinešti iš jo.

Tą pavakari, kada palikau aš Clevelandą, ore lakstė snaigės ir buvo daugiau panašu į prasi-dedantį žiemą, negu į kalendoriuje jau atėjusį pavasarį. Bet visi tikėjom, kad gamta baigs kartą juokus kėtusi ir pradės žydėti medžiai. Dar pikčiau buvo, kad ir Vokietijoje pasilikusieji rašė, jog ten jau gražu ir žydi turtingi švabijos sodai...

Traukinių keleivių maža. Vietos patogios. Mūsų vagone keli kareiviai, kurie, praleidę atostogas Clevelande, grįžta į savo dalinius Europoje. Vienas iš jų pakenčiamai kalba vokiškai ir vis neužmiršta pagirti vokiečių mergaičių... Kai paklausiau, ar jis ten nepalikęs kokios gražuolės, jis drąsiai atsakė, kad taip ir manas ją vesti. Tai bus dar viena nauja Amerikos marti, kuriu Amerikos armijos kariai iš Europos parvežė kelias dešimtis tūkstančių...

Mūsų vagone ir trys žydai. Jie visi sukišę nosis šnabzdaisi žydišku žargonu. Bet šnabzdai tyliai, nes šiandien penktadienis, užėjo "šabasas" ir Talmudas liepia ieškoti ramybės.

Nors saulė jau ruošiasi palikti žemę ir mūsų traukinys greit pasiners į juodą naktį, bet kol šviesu, seku Amerikos žemės vaizdus.

Kiek daug dar čia vietos milijonams gyventojų! Kiek daug dar žemės, kurios žmogaus ranka dar nejudino!

Tokios ir panašios mintys veja viena kita. Kai žiūriu į didelius, krūmais apleistus žemės plotus, visiškai Dievo valiai paliktus miškus ir labai pigiai nuaugusius medžius, aš manau, kad valstybė per mažai rūpinasi savo krašto pigesniais turtais ir visiškai nesirūpina, kad Amerika gražiai atrodytų. Bet aš esu tikras, kad praeis metai, dešimtys metų, ir pagaliau bus atsiminta tai, apie ką jau dabar galėtų pagalvoti.

Kai po nakties snūduriavimo saulė vėl pabėrė spindulių, mes buvome netoli Worcester, Mass. Čia vėl pamačiau dar man neregėtą vaizdą: šimtai meškeriojų, atvykę savo "karais", buvo išsiriškiavę pagal sraunų upelį ir laukė užkimbančios žuvies. Matyt, kad jų tokia didelė kantiybė buvo kuo nors apmoka-ma: arba sugauta žuvimi arba iš anksto numatyto pasakojimu, kaip žuvis, didesnė už paršą, kibo, sulaužė meškere ir nuaplaukė...

Pro akis prabėgo ir Worcesterio miesto vaizdai. Atsiminiau čia gyvenančius artimesnius ir tolimesnius tautiečius. Man iš Worcesterio draugai rašė, jog šis miestas labai panašus į Kauną. O kas iš mūsų neturi didelių sentimentų Kaunui, lietuvių rankom pastatytam ir išgražintam, kurį girdavo ir atsilankę užsieniečiai.

Nors traukinys vėlavosi, bet kai su savo kroviniu lipau iš vagono, pamačiau Lietuvoje žinomą spaustuvininką J. Kapo-čiū, dr. Br. Kalvaitį, kitus vietos ALTS skyriaus valdybos narius ir dar nepažįstamą, garbingą Amerikos lietuvių Joną Kasmauską, apie kurį dar Europoje gyvendamas nemažai gero buvau girdėjęs.

Džiaugiaus gal ne tiek tuo

Patys Bostonas taip pat įdomus, vienas seniausiųjų Amerikos miestų, savotiška pirmųjų Amerikos kolonistų tvirtovė. Europiečiui žmogui gi Bostonas, kaip man kalbėjo vienas sutikusiuju, mielas ir todėl, kad iš čia matosi Atlantas ir kitoj pusėj šio vandenyno yra mūsų laikinai prarasta, gražioji tėvynė. (Bus daugiau)

Patys Bostonas taip pat įdomus, vienas seniausiųjų Amerikos miestų, savotiška pirmųjų Amerikos kolonistų tvirtovė. Europiečiui žmogui gi Bostonas, kaip man kalbėjo vienas sutikusiuju, mielas ir todėl, kad iš čia matosi Atlantas ir kitoj pusėj šio vandenyno yra mūsų laikinai prarasta, gražioji tėvynė. (Bus daugiau)

Patys Bostonas taip pat įdomus, vienas seniausiųjų Amerikos miestų, savotiška pirmųjų Amerikos kolonistų tvirtovė. Europiečiui žmogui gi Bostonas, kaip man kalbėjo vienas sutikusiuju, mielas ir todėl, kad iš čia matosi Atlantas ir kitoj pusėj šio vandenyno yra mūsų laikinai prarasta, gražioji tėvynė. (Bus daugiau)

BROOKLYNO NAUJIENOS

PERSITVARKĖ ALTS PIRMO SKYRIAUS VALDYBA

Balandžio 16 d. ALTS pirmojo skyriaus valdyba savo posėdyje naujai pasiskirstė pareigomis: Narvydas Pranas - pirm-ninkas, Butkus Juozas - I vice-pirm., Alksnis Vaclovas - II vice-pirm., Gudas Stasys - sekretorius, Krulikas Kazys - kas-sininkas, Jasėnas Mykolas - kas-sos sekretorius ir Ginkus Juo-zas - ypatingiems reikalams na-ryns.

Kovo 24 d. susirinkime M. Ja-sėnas skaitė paskaitą ideologi-niais klausimais. Paskaita su-kėlė daug gyvų ir turiningų diskusijų.

Tame pat susirinkime sky-riaus nariai sudėjo keliolika do-lerių Lietuvos patriarko Mar-tyno Jankaus vaikams, gyve-nantiems Vokietijoje, paremti.

MIRĖ GARBINGAS TAUTININKŲ KLUBO NARYS

St. Catherine ligoninėje ban-džio 3 d. anksti rytą mirė labai geras žmogus, didis pa-triotas lietuvis bei sąžiningas verslininkas Antanas Povilans-kas. Jis daug metų buvo nuo-

Balys Gaidžiūnas

METINĖS MIRTIES SUKAKTUVĖS

Antanina V. Urbonienė, iš tė-vų. Vaikūtė, persiskyrė su šiuo pasauliu 1949 m. balandžio 29 d. Amžiną atilgą turi Kalvari-jos kapinėse, Dayton, Ohio. Gi-musi Lietuvoje, šiaulių apskr., Pročiūnų kaime. Paliko dideliam nuliūdime vyras Jeronimas, dvi dukters, du sūnus ir septy-ni anūkai.

Liūdnam mūsų brangios žmo-nos ir motinėš atminimui bus atnašaujamos šv. Mišios už jos sielą šv. Kryžiaus lietuvių baž-nyčioje, sekmadienį, 10:00 val. ryto.

Jau prašvito gražusis pava-saris. Gėlės žydi. Paukščiai čiul-ba. Tu neregį gėlių žydėjimo, nei girdi paukščių čiulbėjimo.

Mes Tavęs, Brangioji žmona ir Motinėle, niekuomet neužmirši-me. Lankydami Tavo kapą gė-lėmis puosime ir ašaromis lais-tysime.

Tu pas mus jau nebegrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų atei-nant!

Nuliūdę lieka
Vyras Jeronimas A. Urbonas
ir visa šeima
1302 Lamar St.
Dayton, Ohio.

Vojkienė Ieva, 70 metų, mi-rė balandžio 14 d. Dayton, Ohio. Vėlonė buvo kilus iš Lietuvos. Čia išgyveno 50 metų. Liko duk-tė.

PHILADELPHIA

PAGERBKIM MOTINAS

Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvių Atstovybės Philadel-fijos skyrius gegužės 13 d., šeštadienį, rengia motinos pa-gerbimą.

Tos dienos rytą 8 val. šv. Ka-zimiero parapijos bažnyčioj bus pamaldos už mirusias motinas. Sekmadienį, gegužės 14 d., to-je pat bažnyčioje 11 val. per pamaldas motinos garbei giedos solistė Juzė Augaitytė. Lietuvių Atstovybės skyriaus narės mo-tinos intencija eis bendros šv. Komunijos. Šioje bendroje mal-doje už motinas Liet. Atst. sky-riaus valdyba kviečia dalyvauti ir kitų Philadelphijos organiza-cijų nares.

Gegužės 13 d., šeštadienį, 7 val. vakare, Lietuvių Pašalpinio Klubu salėje, 928-36 East Moy-amensing Ave., įvyksta moti-nai pagerbti koncertas. Koncer-to programą atliks solistė Juzė Augaitytė ir pianistė Galina Leonienė.

Menininkės šia proga paren-gė specialią programą, kurią su-darys lietuvių ir pasaulinių au-torių kūriniai, skirti motinoms ar vaizduoją jų meilę ir atsidė-jimą vaikams.

Koncertan kviečiame atvyk-ti visus, kurie norite prisimin-ti motinas ir parodyti, kad jas mylite. Ateikite kartu ir su mo-čiutėmis, kad jos pamatyti, jog jas gerbiate. Liet. Atstovybės Philadelphijos sk.

ST. LOUIS, Mo

GRAZIAI PASIRODĖ

Balandžio 12 ir 13 d. šeši-o liktame National Folk Festiva-ly St. Louis lietuviams atsto-vavo Lietuvių Tautinių Šokių Grupė iš Bostono.

Lietuvių tautiniais šokiais la-bai domėjosi miesto visuomenė. Festivalio bostoniškiai su tau-tiniais šokiais pasirodė gražiai. Buvo paskambinta kanklėmis ir pagrota rageliu. Gražiai atrodė ir tautiniai rūbai.

TRYŠ LIETUVIAI KUNIGAI

Vos tik prieš kelias savaites, St. Louis arkivyskupo pakvie-sti, miesto didesnėse nelietuviš-koje parapijose pradėjo dirbti tryš lietuviai tremtiniai kunigai: kun. Z. Gelazius, kun. A. Bukauskas ir kun. P. Brazaus-kas. DIRVOS skaitytas

Antanina Dambra
Dambrauskaitė

sopranas, talentinga Lie-tuvos operos solistė. Jos repertuaras siekia 35 žy-miausių operų, kurios bu-vo statomos Lietuvoje ir žymesnėse Europos sos-tinėse: Paryžiuje, Prahoje, Berlyne, Vienoje, Taline, Rygoje ir kt. Visur turė-jo didžiausį pasisekimą.

Karui užėjus, A. Dam-brauskaitė atsidūrė tremtyje. Ji ir ten tęsė daina-vimą, puikiai reprezen-tuodama Lietuvos vardą. Vokiečių operoje ji dai-navo ir vaidino Madame Butterfly.

Ji drauge su St. Bara-nausku ir kitais dviem lietuvišiais daininkais du kartu lankėsi su koncer-tais Anglijoje kur koncer-tavo ne tik Londone, bet ir dar bent keliose dešimtyse Anglijos miestų. Tie koncertai susilaukė gražiausių įvertinimų an-glių spaudoje.

Detroito ji dainuos pir-mą kartą.

Solistams akompanuos pianistas Aleksas Kučiūnas

Detroit, Mich., Naujienos

30 METŲ KUNIGAVIMO SUKAKTUVĖS

Šv. Antano parapijos klebo-nui kun. Ign. Boreišiui sukan-ka 30 metų nuo įsventinimo į kunigus. Gegužės 7 d. parapi-jiečiai ruošia pagerbimo vaka-riene. Tai tikrai užpelnyta pa-garba. Kun. Boreišis šioje pa-rapijoje klebonauja beveik nuo parapijos įsteigimo, labai jau-triai gindamas tautinius lietuvių reikalus. Linkime gerb. Kunigui ar daug metų šioje parapijoje darbuotis.

PAS RASYTOJĄ V. ALANTĄ

Balandžio 22 d. rašytojas V. Alantas su poniu buvo užkvie-tes įkurtuvėms sponsorius An-taną ir Oną Kudžius, rašytoją Alė Rūtą - Nakaitę - Arbačiaus-kienę su vyru arch. Edm. Arba-čiausku ir mūsų šeimą.

Pasikalbėjome, ar kuris iš šio miesto negalėtų nuvažiuoti į rašytojų suvažiavimą, kuris bus gegužės 7 d. Bostone. Bet visi užsiėmę savais vietiniais reika-lais ir darbais, taigi atrodo, kad niekas iš čia į suvažiavimą ne-važiuos.

VALATKŲ ĮKURTUVĖS

Mūsų radio pusvalandžio pranešėjas Ralph Valatka su žmona įsigijo naujus namus, to-dėl ir balandžio 22 d. suruošė dideles įkurtuves. Jose dalyva-vo apie 50 žmonių.

Daug laimės naujuose namuo-se Valatkams!

DAINAVO YMCA

Radio klubo vyrų choras, di-riguojamas Br. Budriūno, ba-

landžio 17 d. dainavo YMCA. kur buvo vaišinamas svečias iš Piet. Amerikos, Henry H. Licht-wardt, buvęs World Service Secretary to South America. Čia buvo paruošti iškilmingi pūtis, per kuriuos kalbėjo gar-bės svečias, YMCA pirmininkas J. Doss ir dainavo lietuvių cho-ras. Šis įvykis buvo paminėtas vietos spaudoje. Būdinga, kad

čia buvo pakviesti vien tik lie-tuviai.

ARBACIAUSKO BRAIZINIAI ART INSTITUTE

Architektų braizinių rinkinyje, kuris porą savaitių buvo iš-statytas Meno Muziejuje, buvo braiziniai ir archit. Arbačiaus-ko. M. Sims

WATERBURY CONN

ALTS 3-ČIO SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, balandžio 16 d., įvyko ALTS 3-čio skyriaus su-sirinkimas. Susirinkimą vedė Jadvyga Stulginskaitė. Plačiau informaciją apie Dailės Parodą pateikė dr. Colney, supažindin-damas dalyvius su parodos fi-nansavimo ir tvarkymo reika-lais.

Parodos menine puse rūpina-si iš New Yorko pakviestas dai-lininkas V. Racibarskas. Jam pageda vietinės dailininkų jė-gos.

Minėdamas priemones ir sal-tinius parodai finansuoti, dr. Colney pranešė, kad komitetas yra gavęs propagandinių žen-klų, kuriuos panaudos sukelti dė-mesiai į parodą.

Ženkla vaizduoja visas tris okupuotas Pabaltijo valstybes, aiškiai primindami, kad pana-šus pavojus gresia ir kitoms tautoms. Jie padaryti visų trijų Pabaltijo valstybių (Lietuvos, Latvijos ir Estijos) solidarumo šūkiu. Tuo būdu jie tinka ne

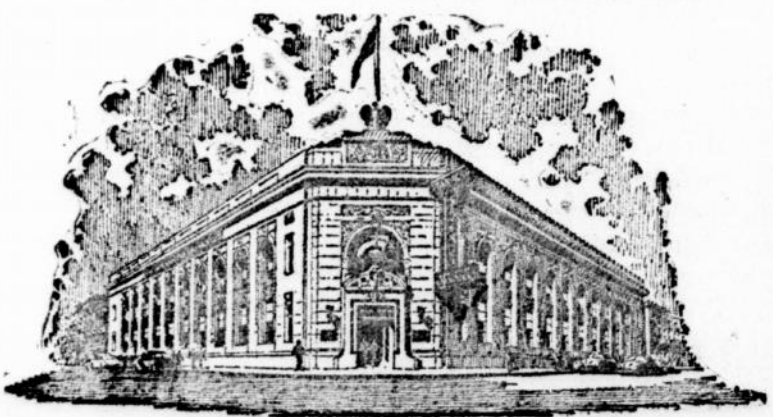
vien lietuviui, bet ir latviui bei estui.

Dr. Colney nušvietė, kaip kū-rėsi pirmieji Lietuvos laisvini-mo organai Amerikoje, ką jie veikė, kurie žmonės stovėjo to darbo priekyje. Buvo pastebėta, kad nors ilgą laiką nebuvo pilpo sutarimo tarp srovių, bet vis tiek jos, dirbdamos skyrium, yra daug padariusios Lietuvos propagandai. Konferencijos, sei-mai ir visokio pobūdžio Lietu-vos bylos garsinimai žadino Amerikos lietuvių patriotizmą ir norą vis aktiviau dalyvauti Lietuvos laisvinimo darbuose. Pabrėžta mintis, kad šių dienų darbą Lietuvos gelbėjimo veika-lai reikia laikinti naujiems rei-kaavimams.

Susirinkimas nutarė suruošti skyriaus gegužinę birželio mėn. pirmaį sekmadienį. Kartu su gegužine padaryti ir platesnę kultūrinę šventę. Tuo klausimu rūnintis nvesta valdyba.

STIPRŪVA TIRONŲ PANZIŪSĖ — teis-va žodis apie tai, kas atsitiko su Lietuva. 312 pusl. Kaina \$2.00

Taupyti galima ir laisškai! Prašykite informaciją paštu!

STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASS'N.

PIGIOS PASKOLOS NAMAMS

TAUPLYK SAUGIAI... mes per 41 metus visiems išmokėjome pareikalavimus. Turtas per 25 milijonus dolerių. Atsargos fondas per 2 1/2 milijono U. S. Government Securities ir grynais pinigais per 12 milijonų STIPRIAUSIA TAUPYMO ISTAIGA CHICAGOJE Federal Savings & Loan Insurance Corporation narys

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT & MGR.
4192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois
TELEFONAS: Virginia 7-1141

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4, Trečiadieniais nuo 9 iki 12 dienų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 vak.

KAS ir KUR

• IRO veikla pratęsta iki 1950 m. gruodžio 31 d., jei jos emigracinė veikla pratęsta iki 1951 m. kovo 31 d. Vadinasi, iki to laiko IRO vykdytų emigraciją iš Vokietijos, Austrijos ir kitų panašių kraštų. Bet jau dabar aiškiai tvirtinama, kad IRO iki to laiko nespės visų tremtinių įkurdinti. Tad nuo 1951 m. sausio 1 d. pradeda JTO žinioje veikti Aukštasis Tremtinių Komisaratas. Jis ir vykdytų tolimesnę tremtinių globą.

• Belgijoje gyvena 835 lietuviai. Visi išsikirstę po įvairias darbovietes ir niekur nėra didesnės lietuvių kolonijos. Daugiausia dirba anglies kasyklose. Kasyklų darbas sunkus, o atlyginimai maži.

• Perth mieste, Australijoje, dailininkas V. Ratas, prieš metus nuvykęs iš Vokietijos, su rengė savo darbų parodą. Paroda labai gerai pasisekė ir pusę visų išstatytų darbų parduot.

• Laikraštinkas A. Merkelis, atvykęs iš Vokietijos buvo pradėjęs dirbti VIENYBĖJE. Šiuo metu iš VIENYBĖS jis pasitraukė.

• Adelaidėje, Australijoje, kur jau susitelkę nemažai skaičius lietuvių tremtinių, veikia savitaisyti lietuviškoji mokykla. Tremtinių vaikai ją uoliai lanko.

• Melbourne, Australijoje, Leono Baltrūno iniciatyva pradėjo veikti lietuviškų knygų ir laikraščių platinimo kioskas.

• Vokietijoje esančių tremtinių, dabar susiorganizavusių Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, centrinio komiteto rinkimai įvyks gegužės mėnesio pabaigoje. Kadangi dabar Vokietijoje yra nedaugiau, kaip 12,000 tremtinių lietuvių, tai ir atstovų bus išrinkti 12. Iš jų bus parinkti penki, kurie ir sudarys centrinį komitetą.

• Liuksemburgo valstybėje, kurios pokarinis ekonominis gyvenimas laikomas vienu iš geriausių, dabar gyvena 20 lietuvių.

• Rašytojas Vydūnas, dabar sulaukęs 82 metų amžiaus, neseniai išgyveno skaudžią nelaimę: mirė Berlyne gyvenanti jo sesuo Pats Vydūnas gyvena Detmole, vakarinėje Vokietijoje. Rašytojas buvo nuvykęs į Berlyną dalyvauti laidotuvėse.

• Balandžio 24 d. iš Vokietijos, prancūzų valdomos zonos, į JAV išvyksta Petras Ulenas, kurį laiką Lietuvių Tautinį Sąjūdį atstovavęs VLIK'e ir Vykdomojo Taryboje. Petras Ulenas apsigyvens Bostono rajone.

• VLIKas numatė pradėti platesnę akciją Pasaulio Lietuvių Bendruomenei suorganizuoti visuose lietuvių gyvenamuose kraštuose.

• Rašytojas Fabijonas Nevelevičius, dabar gyvenęs Anglijoje, rašo didesnę veikalą, apimantį paskutiniojo karo laikotarpį.

• Lietuvių Rymo Katalikų Susivienijimo Amerikoje 57 seimas šaukiamas Detrote š. m. liepos 10 - 13 dienomis.

• Lietuvos Raudon. Kryžius, veikias Vokietijoje, savo veiklą siuria. Iš pareigų pasitraukė ir LRK pirmininkas dr. D. Jasaitis. Naujuoju pirmininku paskirtas K. Rugienius, LRK atstovavęs amerikiečių valdomoje Vokietijos zonoje. Rugienius nuolat gyvena Miunchene.

• Rašytojas Jurgis Jankus, kuris gyveno Vokietijoje, šiuo metu jau yra pereinamojoje stovykloje ir laukia eilės išplaukti į JAV.

• Gegužės mėnesio pradžioje So. Bostone įvyks lietuvių rašytojų suvažiavimas. Suvažiavimo metu bus ieškoma patogiausių būdų visuose kraštuose atsidūrusiems lietuviams rašytojams sujungti į vieną draugiją ir vėl atgaivinti Lietuvoje ir Vokietijoje praktikuotus geriausių knygų premijavimus. Bet į suvažiavimą galės atvykti tik ne toli nuo Bostono gyvenę rašytojai, nes kelionės labai brangios.

• Argentinoje, Buenos Aires mieste, kaip ir didesnė Amerikos lietuvių kolonijose, veikia lietuviška radijo valandėlė, vedama Z. Juknevičiaus. Radijo valandėlės neseniai šventė savo trejų metų sukaktį.

• Chicagietis inž. Antanas Rudis, drauge su kitais 49 Amerikos pramonininkais, išvyksta į Pietų Ameriką dalyvauti tarptautinėje pramonininkų konferencijoje, kuri įvyks Brazilijoje, Santos mieste. Ta proga inž. Rudis ruošiasi aplankyti beveik visas Pietų Amerikos valstybes.

• Prof. Stepas Kolupaila baigia spausdinti didelį mokslinį veikalą apie didžiausią Lietuvos upę Nemuną. Veikalas ir vadinasi "Nemunas".

• Teisininkas J. A. Stiklorius, kilęs iš Maž. Lietuvos, atvyko į JAV ir Philadelphia, Pa., gavo teisininko darbą žymioje teisininkų firmoje.

• Krikščionių demokratų partijų internacionalas, kuris su trumpintai vadinasi ENI, pirmą kartą tikrąjį narių ir Lietuvių krikščionių demokratų partiją.

• Iš Pabaltijo gauta žinių, kad Rygos mieste sutelktos visos pagrindinės sovietų jėgos pavergtiems Pabaltijo kraštams (Estijai, Latvijai ir Lietuvai) tvarkyti.

• Bonnos universitete, Vokietijoje, kur po karo studijavo 81 lietuvis studentas, šiuo metu beliko tik du lietuviai studentai.

• Komunistinė spauda praneša, kad "ant popieriaus" planuojamos kai kurios Vilniaus miesto dalys. Didžiausias dėmesys atkreiptas į Gedimino gatvę ir Aušros Vartų rajoną. Pasirodė jau žinių, kad komunistai iš viso nori sunaikinti Aušros Vartų šventovę.

• Venecuelos Lietuvių Draugija, kuri jungė visus toje šalyje gyvenančius lietuvius, persitvarkė ir įsijungė į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę.

• Iš Pabaltijo kraštų ateina vis daugiau ir daugiau žinių, kad ten krautuvėse labai stinga prekių. Didelis prekių trūkumas pradėtas jauti nuo praėjusių metų rudens. Bet nemažiau nusiskundžiama, kad ir esamų prekių dėl didelio brangumo negalima įpirkti.

• Iš Urugvajaus pranešama, ir ten baigiama susiorganizuoti į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę.

• BALFo skyrių orbanizatorius gen. J. Černius, lankęsis įvairiose lietuvių kolonijose, ilgiam laikui išvyko į Chicago.

• Septynerių metų lietuviškas Shaulis Philadelphia Akademijos salėje pianinu atliko Mozarto kūrinį. Publika, kurios buvo apie 3,000, jauną muziką išsiskandė scenon 12 kartų.

• Rašytojai Faustas Kirša, Antanas Gustaitis, Stasys Santvaras ir Petras Pilka gyvena So. Bostone. Duoną pelnosi sunkiu fiziniu darbu.

• Lietuvoje rusai pradėjo leistį laikraštį "Kolchoznaja Litva" ir terorizuoti ūkininkus.

Nuotykinga lietuvių kelionė po Rusiją

Kai Nikodemus Dusietis po šešerių nesimatymo metų, dabar grįždamas iš sovietų nelaisvės, praskleidė marškonės savo tėvų kambarėlio duris vienoje iš nedaugelio dar pasilikuosiu tremtinių stovyklų Vokietijoje, jo nepažino nei tikrasis tėvas, nei motina, nei suaugusi sesuo. Tik viena jaunesnioji sesutė, tada buvusi devynerių metų atpažino jį ir, apsikabinusi kaklą, sušuko: "Nikodemus sugrįžo!" Tai buvo maloni šeimos šventė, kurią tepatiria reta iš gausių išlaikytų tremtinių šeima.

Po to visi kaimynai ir nekaimynai apsitome Nikodemą, klausinėdami naujienų iš anapus. Nikodemui 1944-45 m. teko kariauti prieš bolševikus. Kuršiu frontu pateko į rusų nelaisvę. Surinkimo punkte juos saugojo NKVD-istas. Keturių belaisvių grupė (jų tarpe ir mūsikiškis) dirbo sunkius darbus uoste. Po to lietuvis P. susirado lenktinį nulūžusį ir surūdijusį peilį. Menkas tai buvo ginklas, bet lietuviu P. rankos tvirtos. Greitai NKVD-isto nebebuvo.

Mūsų rankose buvo vienas geras nužudytas šautuvas, priešais akis miškis. Čia mus gaudė grupė NKVD-istų su šunimis ir automatais. Lietuvis P. nedėjo šunį ir bolševiką, bet ir pats šunį suriko: "Gelbėkit, pataikė į pilvą." Deja, mes nieko nebegalėjome padėti. Paėmė iš mirtinai sužeisto P. šautuvą ir iš kritusio bolševiko automatą, į joms Ventpilsės uosto link. 8 dienas nieko nevalgėme ir negėrėme. Pasiekė tikslą patvėrėme, kad įvykusi Vokietijos kapituliacija.

Pasistiprinę uoste susiradome motorinį laivelį. Nedidelis jis buvo, naudojamas pakraščio susisiekimo reikalams. Keturiuose pamėginome išplaukti į Baltijos jūrą. Kelionė buvo varginga. Kai atsidūrėme atvirame vandenyje, kiekviena banga pripildė didžiulį laivelio pusę vandens. Mes tuojau vandenį išbūlavome, bet greitai užėidavo kita banga ir vėl apsedavo. Laimė, laivelis buvo greitas, ir mes tekovoiojome tarp gyvybės ir mirties tik 2½ valandos. Po to išvydome švedijos krantus.

— Ar malonūs buvo švedai? — Taip, labai malonūs. Mus visus prigludė, pavalgydino. Gyvenome stovykloje ir nieko mums netrūko.

— Tai kodėl atsidūrei Rusijoje?

— Ties patys malonūs švedai mus, internuotus karius, labai maloniai išdavė sovietams. Aš, drauge su 50,000 vokiečių karių, kurių tarpe buvo daug latvių, estų ir šiek tiek lietuvių, buvome susodinti į rusų laivus. Malonūs švedai aiškino, kad rusai mums nieko nedarys. Bet ne visi tuo tikėjo. Daugelis atsisakė sėsti į laivus, bet buvo ten prievarta nugalbinti. Po to ne vienas persiplovė sau gyslas, koreši, plovėsi ir kitu būdu žudėsi. Kai pagaliau sukišo į laivus ir jie ėmė tolti nuo krantų, nemaža dalis belaisvių šoko į jūrą. Taip, gyvenimas buvo negailestingas, — pasakojo Nikodemus.

— Atgabeno mus į Liepoją, o čia apklaušino, tardė. Aš apsimėčiau esąs vokiečiai, ne žodžio nesuprantas lietuviškai ir rusiškai, nors šias kalbas ir gerai mokėjau. Man pavyko pulti savo rolę atlikti. Tuo tarpu, kai iš šio transporto pabaltiečius atrinkė NKVD agentai išvežė nežinoma kryptimi (visi kalbėjo, kad baisiam likimui).

mus paskirstė darbams. Mano paskyrimo vieta buvo Panevėžys. Jį pasiekti turėjome pėsčiomis. Ėjome 400 kilometrų (apie 250 mylių). Mus varė NKVD-istai su šunimis. Kas pavargdavo, tą pribaidavo, kas bėgdavo, tą nušaudavo.

— Kaip ilgai teko čia gyventi, ką dirbai ir ką žinai apie Panevėžį?

— Išbuvau 7 mėnesius. Miestas sudegintas ir sudaužytas. Dirbau cukraus fabrike drauge su civiliais lietuviu vyrais ir moterimis. Visi skundėsi sunkiu savo likimu, nežinia. Neišdaviau esąs lietuvis. Tik vienai lietuvaitei pasiskaičiau. Ji atnešdavo man retkarčiais valgyti. Kartą atėjo graudžiai raudodama: bolševikai nušovė jos seserį po to, kai ji nepasidavė išprievartaujamai.

Vėliau pasakojo, kad didesnių ūkių savininkus pašalinę iš ūkių juos pavertę sovchozais, kolchozais. Buvę ir suėmimų. Tačiau čia daug ko nepatyrė, nes žmonės buvo santūrus, nes nežinojo, su kuo kalba.

— Kur gyvenote vėliau?

— Iš Panevėžio išvežė į Estiją. Gaminome naftos produktus. Darbas sunkus, užlaikymas blogas, maistas labai prastas. Gyvenome, kaip paprastai, barakuose. Miegojome ant grindų. Pasiklodavome ir užsiklodavome tuo, ką buvome apsilvėję. Baltiniekė nekada nekeisdavome. Čia išbuvome iki 1947 metų gegužės mėnesio.

Iš Estijos išvežė į Kazachstaną — Uzbekistaną. Mes gyvenome barakuose, pastatytuose tyrlaukuose, o čia buvė šiaudinėse palapinėse. Nors viskas skurdžiai atrodo, žmonės gyvenė ne taip jau blogai. Mat, patį gamta teikia visko, ko reikia žmogui. Ir bolševikų režimas Kazachstane nėra taip labai smarkus, kaip Lietuvoje. Vietiniai nemėgsta komunistų, nors patys jų ir bijo.

Milžiniški lageriai įruošti šia-

me krašte. Kai kurie jų tęsiasi 5 - 6 kilometrus. Mačiau čia suvarytų daugelį iš Vokietijos grįžusių rusų. Jeigu tie rusai Vokietiją priverčiamieji darbai buvo išvairti prievarta, čia gaudavo tik 2 - 5 metus priv. darbų, jeigu buvo nuvykę savanoriškai — kita tiek. Visi dirbome laukuose, augindami arbūzus, tabaką, medvilnę, daržoves. Teko girdėti, kad kituose lageriuose gyvena ir lietuviai, deportuoti iš Lietuvos, tačiau susitikti neteko — visus stropiai saugdavo ir drausdavo. Kalbėjau tik su latviais. Kazachstane gyvenau 4 mėnesius.

— O paskui?

— Išgabeno į Maskvą. Dirbome drauge su rusais prie statybų. Senesnieji, kurie atsime, na caro laikus, visiškai neblogo žmonės. Jie vis žiūrė, ar kas nemato. Tada švelnesni, geresni, duosnėsi darosi. Ir čia gyvenome barakuose. Viename kambaryje 200. Nedavė baltinių ir nevo galimybės jų išsiplauti. Utėlių buvo tiek daug, kad niekas nežinojo, kaip nuo jų apsisvalyti. Kartais fabrike senesnieji rusai mums atnešdavo senus marškinius. O tai buvo dovana. Mirtin gumaš didelės.

Šešis mėnesius pagyvenus, perkėlė į Dniepropetrovską, Ukrainoje. Vieni mūsų čia statė fabrikus, kiti dirbo kasyklose, treti kalė ginklus būsimajam karui, kuriam rusai visur smarkiai ruošiasi. Bedirbant teko nukristi nuo netvirty pastovų. Vienas užsimušė, man nugarą kaulį perlaužė. Atgavau samonę tik po 4 dienų vienoje ligoninėje, kur ir išgijau 7 mėnesius. Po to vėl statėme fabriką. Ir pastatėme didžiulį, gražų. Daugumas vokiečių buvo geri technikai, statybos specialistai. Rusės moterys tikrai turėjo čia lygias teises: sunkiai dirbo didžiausios statybos darbus, kilnojo sunkenybes. Savo kūdikius atiduodavo į komunistų partijos laikomos vaikų darželius ir visą savaitę, o kartais ir dvi, jų nematydavo. (Bus daugiau)

SVEIKINAME...

Mūsų miestelyje, prie Detroito, parapijos korespondentu yra Antanas Burbulis, maisto produktų krautuvės savininkas. Šeimininkės uoliai perkasi maistą Burbulio krautuvėje. Ir jis patsai lengvai galėtų apsieiti be jokio laikraščio, nes ir taip per šeimininkes suplaukia pas jį naujausias žinias. Bet biznis reikalauja, kad jis retkarčiais spaudų paminėtų kiekvieną savo klientą, gi jos iš savo pusės nenusilepia krautuvėje ne mažiausio savo šeimos, tuo labiau kaimyno šeimos įvykio.

Burbulis, raportuodamas apie miestelio įvykius, visada prideda žodelį "sveikiname", kad pasveikintasis didžiulius gražiai paminėtųs ir iki sekančio pasveikinimo dar uoliau lankytų krautuvę.

Pėreitos savaitės įvykiai buvo taip aprašyti:

Žinoma darbuotoja Stella Kiškis per "bingo" partiją savo namuose pasijuto negerai ir gydytojas pripažino "gesus". Buvo paguldyta į City Hospital ir pajuto pagerėjimą. O ant rytojaus pagimdė 8 svarų gražią dukrelę Virginiją ir jaučiasi visai gerai. Sveikiname.

Trokas užvažiavo ir nulaūžė koją iš tremties atvykusiam, Lietuvoje žinomam veikėjui Jokabui Apuokui, vos tik jis išėjo

RAŠALO AŠAROS

Bronys Raila

Žmoniškumas su bestijos bacilomis.

Kūrybinė žmogaus dvasios ir minties plėtra, ta tikroji visų civilizacijų kūrėja, nuo neatmėgusio laiko ieškojo santvarkos, kuri suteiktų žmonijai daugiau tiesos, gėrio, grožio, meilės ir laimės.

Visi tų ieškojimų pėdsakai jau randami senosiose indų ir kinų civilizacijose, nuo pat karaliaus Agokos laikų. Mes, europiečiai ir amerikiečiai, tatau dažnai išleidžiame iš akių. Mūsų pirmųjų dvasinės plėtros pėdsakų mes daugiau įpratę ieškoti genojų Egipto, Mažosios Azijos, Graikijos bei Romos tautų pirminės civilizacijose.

Nors ir susiaurintas, bet tai vis tiek be galo turtingas, stačiai neišsamišamas lobių šaltinis. Jis mums parodo kelią, kuriuo "žmonija" ėjo ir atėjo ligi dabarties. Jis mums parodo, kaip žilųjų gadynių mūsų pranokėjai ir prosneliai taip pat užsišpyrusiai ieškojo tiesos, gėrio, grožio, laimės ir meilės.

Tai buvo be galo sunku suvesti. Tai kaštavo daug vargo, kančių, mažai ir lėtai sėkmingų pastangų. Bet mūsų žmonija žingsnelis po žingsnelio stūmėsi į priekį, kartais vėl atkrisdama į tamsybes, tai vėl sužibėdama naujais laimėjimais.

Europos idėjų istorijoje ypatingą vietą, po krikščionybės įsigalėjimo, užima Renesanso ir Humanizmo gadynė. Nuo tada daugiausiai susidomėta kūrybine žmogaus asmenybe, jos teisėmis, jos išlaisvinimu, jos praturtinimu ir išugdymu bei išpuošimu toms gėlims, kurias pavadintume bendruoju žmoniškumo žodžiu.

Deja, šiandien žmonija pasižvelgusi visu kuo turtingesnė, tik ne žmoniškumui. Su tuo sutinkame beveik visi, išskyrus gal tik komunistus, kurie mano, jog naujoji "žmoniškumo gadynė" kaip tik dabar prasideda. Mes gi jaučiame ir matome, kad pasaulis žengia vėl atgal į sūtemų amžių ir kad laisvėjantis žmogus, ištisos tautos vėl pajungiamas barbarijai, despotizmui, vergijai ir paniekai.

Laukiame šauksmo, didelio, galingo, perveriančio mūsų širdis ir protus. Laukiame manifesto, kuris mums įtikintų ir uždegtu, sukelto įkvėpimo kovai ir pergalei už žmogaus, tautų ir žmonių išlaisvinimą nuo blogio, už naujos žmoniškumo gadynės įkūrimą, už tai, ko visi ilgamė, tik ne visi vienodai suprantame.

Tarp lietuvių toks genijus, galingasis žmoniškumo šaukslys dar negimė, o gal dar tebetylė. Ši genijaus vieta tebėra vakuoji. Tai sakysime, gal neįžėsiu ir kunigo Kazio Mažučio, kuris šių metų pradžioje Vokietijoje per "Naujojo žmogaus Bičiulį" draugiją išleido 24 puslapių knygėlę, vardu "MAŽASIS ŽMONIŠKUMO MANIFESTAS". Iš tikrųjų tas reikalas laukė plunksnos.

Deja, tuo tarpu išėjo dar tik mažas nesusipratimas, ir klaida atsirado jau pačioje knygelės antraštėje. Tai joks žmoniškumo manifestas nei tikrai, nei simbolinė to žodžio prasme, o tik gana sausas seniai žinomų tam tikrų moralinių, filosofinių, visuomeninių bei politinių ir pedagoginių idėjų konceptas, kur dideli principai ir stambmenos susimaišo su propaganda ir smulkmenomis.

Autorius gana skolaistiku metodu iš sausokai išdėsto žmoniškumo pagrindus moralinės

teologijos šviesoje, "nukaukuojant" žmoniškumo duobkasių pagal mūsų dabartinės katalikiškos propagandos programą, išeidamas iš dėsno, kad yra tik du keliai: arba tikrojo Dievo, arba bestijos... (20 psl.)

Kas ne su tikruoju, t. y. katalikiškuoju Dievu, arba šalia jo svaioja apie žmoniškumą, tiesos, gėrio ir laimės ieškojimą, tie jau, pagal kun. Mažutį, yra nužmogintojai, žmoniškumo duobkasiai. Jų tarpe, šalia marksistų ir jų "ryškiausių atstovų bolševikų, autorius sumini dar visą eilę kitų vardų. Tai yra: materialistai, ateistai, darvinistai, evolucionistai, deterministai, pozityvistai, individualistai, kolektyvistai, suburžuazė žmonės ir kapitalistai, rasistai, nacionalistai, partijų dievintojai, drausmės, luomų, klasių, tradicijų garbintojai, moraliniai fanatikai, įvairūs sadistai ir tt.

Iš tikrųjų, kunige, šitame nužmogintojo sąrašą jaučiame ne tik įvairų, bet visai tikrą sadizmą ir labai drąsų moralinį fanatizmą, "prapažįstantį" toleranciją tik tam, kas sutinka su griežtai apibrėžta, susiaurinta ir, man atrodytu, stačiai sužalota žmoniškumo filosofija. Kitaip sakant, ne tik nepripažįstantį jokios tolerancijos, bet žmoniškumo duobkasiais ir bestijomis išvadinant visus, kas "sukeičia vertybes" ir nukrypsta nuo "tikrojo Dievo" kelio. Ir kas mums galutiniai pasakys, kas yra tas tikrojo Dievo kelias tarp tiekios daugelio tikėjimų ir pažiūrų pasaulioje bei idėjų istorijoje?

Toks manifestanto būdas man primena sykį matytą vienos mažytės parapijos kleboną, kuris, užėjęs į kaimo galulaukės trobelę ir pamatęs, kaip vaikuokas pradėjo valgyti nepersigėnojęs, taip ir užpuolė ta didįjį nužmogintoją: "Tai ka, turbūt esi ne žmogus, o galvijai, kad nei katalikiškai valgyti nemoki..."

Aš abejočiau, ar šitokia brutali ir primityvi pedagogika yra naudinga ir net ar ji žmoniška. Tokiu būdu, ieškodami, kas dar ne sykį nuklysta nuo tikrojo Dievo kelio ir pasitarnauja žmoniškumui palaikyti, mes į sąrašą galėtume įtraukti visas fanatiškas filosofines ir religines mokyklas, bažnyčias, kunigus, pralutus ir popiežius, ypač iš viduramžių, o taip pat krikščionis demokratų, darbo federantus, ateitininkus ir daugelį kitų visai nebologų, o tik pagal savo kepturę ir skonį ieškančių tiesos ir žmoniškumo.

Stai kuo gali baigtis ir tikrai baigtusi gražiausios intencijos, kai pradėdame skelbti žmoniškumo manifestus su fanatizmu, beribės diskriminacijos ir neabejotino nežmoniškumo bacilomis. Lietuvių spaudoje per pastaruosius kelerius metus tas pradėta daryti taip primygtinai, kas bus įdomu dar ne sykį prie tų klausimų sugrįžti.

SAVO ADRESĄ,

rašydami DIRVAI, parašykite labai aiškiai pačiam laiškui. Dėl neaiškumo ar klaidos Jūsų parašytame adrese Jums siunčiami laikraščiai ar knygos grįžta atgal ir neturime kaip Jums apie tai pranešti.

DIENOS KLAUSIMAI

Redaktorius VINCAS RASTENIS, 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Tel.: EN 1-4486, ar HE 1-2447

METAİ

PERNAI gegužės mėnesio 21 dieną New Yorke įvyko Amerikos Lietuvių tautinės srovės seimas, kuriame šios srovės organizacijos susiliejo į vieną bendrą organizaciją, pavadintą Amerikos Lietuvių Tautine Sąjunga. Netrukus sueina metai, kaip veikia formaliai nauja, bet iš esmės jau gana tolimus praėjusių laikų siekianti organizacija. Lygiai metinės sukakties proga, gegužės 20 dieną Detroito šaukiamas šios organizacijos vienos apygardos suvažiavimas. Nors čia numato susirinkti tik penktadalio organizacijos skyrių atstovai, tačiau neabejotina, kad to susirinkimo balsas bus būdingas ir visai organizacijai.

Metai prabėga greit. Amerikos gyvenimo sąlygose nė viena organizacija per metus laiko nepadarė "visuotinio perversmo" nei visuomenėje, nei savo veikloje. Jei paskaičiuosime, kiek valandų per metus atskiras bet kurios organizacijos narys, net jos veikėjas, normaliai gali paskirti organizacijos reikalams, tai įsitikinsim, metai yra ne metai, o tik... geriausiu atveju pora savaitė, ar net žymiai mažiau...

O vis dėlto ALT Sąjungos metai — pirmieji metai po formalaus persitvarkymo — prabėgo ne tuščiomis. Neskačiuosime čia per tuos metus susiformavusių 15-kos skyrių surengtų susirinkimų, viešų paskaitų, koncertų, literatūros vakarų, išplatintų knygų, informacinių filmų rodymo ir kitokių visuomeninių vietinio pobūdžio darbų, kurių kiekvienas skyrius savo veikimo vietoje per tuos metus yra atlikęs. Pirmiesiems — reorganizaciniais — metams jų buvo gana daug, nors toliau yra būtina padidinti ir jų skaičių ir sutiprinti kokybę.

Sustosime čia ties dviem Sąjungos veikimo momentais, kurie yra platesnio masto, kurie savo reikšme išsina ne tik iš atskiros skyriaus, bet ir iš visos organizacijos ribų, kurie yra reikšmingi visai lietuvių visuomenei.

Vienas iš tų darbų yra Lietuvių Dailės Parodos perkėlimas į Ameriką ir iškėlimas jos iš sandėlių į "dienos šviesą".

Visokių yra nuomonių apie tą dalyką. Vieniems ir pati paroda, patys mūsų dailininkų kūrinių tiek tėra įdomūs ir verti, kiek... garsinimų paveikslai ant miestų sienų, ar net dar mažiau... Kitiems tų kūrinių parodymas atrodo per menkas. Treiems nepatinka, kodėl ALT Sąjunga ėmėsi tą parodą globoti, o ne kas kitas... Iš kitos pusės — daugeliui parodos turinys atrodo neįkainojama brangenybė ir lietuvių tautos pasididžiavimas, o jos parodymas — didžiausias nuopelnas lietuvių tautos kultūriniam gyvenimui ir jos kovoje dėl laisvės. Dėl to, kas tų mūsų kultūrinių vertybių iškėlimu pasirūpino, vieni mano, kad tai neturi reikšmės ir įtakos kūrinių vertingumui, kiti labai aukštai vertina pasiryžimą ir drąsą tų, kurie ėmėsi to sunkaus ir gana nedėkingo uždavinio. Pagaliau yra ir tokių, kurie apgailestauja, kodėl ALT Sąjunga, pasiėmusi ant savo pečių tokią sunkią našą — parodos organizavimą ir finansavimą — ne gana garsiai tuo didžiuojasi, o dalinasi ta garbe su visa Amerikos lietuvių visuomene, kuri, esą, per mažai prie to darbo prisidėjusi...

Mes norėtumėm šia proga atkreipti akį štai į ką:

1. Yra šimta ir tūkstantį kartų geriau, kad lietuvių dailininkų parinktų kūrinių tokia graži eilė yra atvežta į Ameriką ir parodoma lygiai Amerikos lietuviams, lygiai platesnei šio krašto visuomenei, negu jie būtų pasilikę kur nors ištūstėjusių stovyklų palėpėse, arba būtų išvežti į visus pasaulio kraštus ir trūnytų jų autorių kelioninėse dėžėse.

2. Beveik porą metų mūsų plačiąją visuomenę reprezentuojančios organizacijos, dailininkų klubenamos, nepasiryžo paimti savo globon tų vertybių; jeigu ALT Sąjungos vadovybė nebūtų turėjusi daugiau drąsos ir pasiryžimo, jeigu ji būtų tą klausimą svarsčiusi panašiai, kaip Jules Verne aprašomas Flandrijos miestelio burmistras, kuris per 20 metų negalėjo nuspręsti, ar vienas valdininkas miesto administracijoje reikalingas, ar ne (nes jo pirmatakas visą amžių tą klausimą svarstęs ir mirė nieko nenusprendęs...), tai tie kūriniai būtų buvę pasmerkti pirmajame punkte minėtam likimui.

3. Jei ALT Sąjunga būtų pajėgi suorganizuoti tam reikalui vietoj 20 tūkstančių dolerių — kokius 200 tūkstančių, be abejo, būtų kūrinių galėtų būti atitinkamai geriau parodyti, plačiau išgarsinti, daugiau savo tikslo pasiekti. Bet tuo tarpu nematyti, kad lietuvių visuomenėje būtų kas nors, kas turėtų pasiryžimo ir pajėgumo daugiau ar bent tiek padaryti.

4. Priekaištai, kam šį darbą atlieka ALT Sąjunga, o ne kas kitas, yra kilę arba iš nežinojimo, arba iš menkavėžio pavydo. ALT Sąjunga ėmėsi to darbo tik tada,

RUBLI GINA

"Laisvė" neseniai įsidėjo didžiausią traktatą, kuriame nori įrodyti, kad bolševikinis rublis yra nepaprastai geras pinigais. Ką ten lyginti su doleriu, už kurį dabar Maskva tik... keturis rublius duoda (nors gauti visada nori dolerį, ne rublį). Esą, rublis kyla, o doleris krinta....

Neseniai vienas asmuo gavo iš Lietuvos laišką oro paštu. Kaip paprastai, prašo streptomocino.... Ant to laiško priliptas pašto ženklų už keturis rublius. Tarptautiniame susisiekime laiško apmokėjimo kaina

kai paaiškėjo, kad niekas kitas nedrįsta ir nesiryžta jo imtis.

5. Ne savo garbei, o Tėvynės labui Sąjunga tą darbą atlikti apsiėmė. Platesnės visuomenės talka reikalinga. Ne visi atsuko nugaras į kvietimą prisidėti į tą talką. Ir jeigu kas nori skaičiuoti nuopelnus, tai ALT Sąjunga tikrai nepavydi tų pripažinimų niekam, kas tik jų nusielpnė.

Antras visuotinės reikšmės darbas, kuris vertas čia paminėti, yra Jaunimo Teatro įkūrimas. Šis darbas tebėra pačioje užuomazgoje. Jis tuo tarpu atliekamas nedidelio būrelio asmenų. Ne tik plačioji visuomenė, bet net ir pačios organizacijos narių daugumas prie to darbo ligi šiol neturėjo progos savo pirštą pridėti. (Juk ir parodos organizavimo didžiausia našta nešama nedidelio būrelio žmonių).

Bet ateis laikas, kada prie to darbo turės progos prisidėti platesni ir platesni sluogsniai. Reikia tikėtis, kad ir Jaunimo Teatras praktišku veikimu išeis toliau, už jį globojančios ALT Sąjungos ribų, prie jo prisidės daug kas, kas su Sąjunga visai neturi formalių ryšių. Ir gerai, nes gi ir tas darbas daromas ne kam kitam, kaip tam pačiam Tėvynės labui...

Turime tikrai ir čia pastebėti, kad šiandien gal dar neturėtumėm nei Jaunimo Teatro užuomazgos, jeigu greitai ir ryžtingu sprendimu nebūtų buvęs sudarytas jam prasidėti reikiamas atramos taškas...

Tie du praktiški šių metų didesnieji Sąjungos darbai duoda tam tikrą atspalvį Sąjungos veikimui. Visų pirma jie rodo, kad ši organizacija pirmiausia kreipia dėmesį į tuos uždavinius, kurie: 1. reikšmingi lietuviškam susipratimui palaikyti ir lietuvių balsui išnešti į platesnę Amerikos visuomenę, 2. kurių dar niekas kitas nesiryžo pajudinti. Antra — ši organizacija mažiau verčiasi teoriniais planavimais, greičiau eina į praktišką darbą; greit apsisprendžia ir greit vykdo.

Stenkimės, kad šitos žymės visada ir dar stipriau būtų būdingos tolimesniam Sąjungos veikimui.

Dvi svarbios sritys tačiau per šiuos metus atrodė šios organizacijos veikime gal daugokai nustumtos į "antrąją eilę". Tai organizacijos tiesioginis dalyvavimas Lietuvos išlaisvinimo bylos vedime ir savų ideologinių nusistatymų, pažiūrų į dalykus išryškinimas.

Vienas svarbiausių šios organizacijos kamienų yra buvusi Lietuvai Vaduoti Sąjunga, kurios visas veikimas buvo nukreiptas tik į Lietuvos išlaisvinimo reikalavimų kėlimą. Dabar, kada ALT Sąjunga dalyvauja Amerikos Lietuvių Taryboje, jai nėra reikalo pačiai atskirai daryti žygius šioje srityje. Viskas būtų tvarkoje, jei Amerikos Lietuvių Taryba per šiuos metus būtų pasireikšusi didesniu veiklumu. Deja, nors nepasakysime, kad Taryba visiškai snūdė, tačiau yra ko iš jos daugiau pagelauti, negu susilaukta.

ALT Sąjunga, kaip Tarybos dalyvė, savaime neša dalį atsakomybės. Kas nors turi imtis iniciatyvos pačioje Taryboje bent kiek daugiau "pasiraginti", kad nei didieji, nei mažieji uždaviniai nebūtų praeinami tyloje. ALT Sąjunga priklauso pačiai giliai apgalvoti, kuria linkme ALT veikla turėtų būti pagyventa ir neatlaidžiai rūpintis, kad apgalvotos išvados būtų realizuotos.

Taip pat ir viduje, savo narių tarpe artimiausioje ateityje reikia Sąjungai daugiau, nei ligi šiol, išdiskutuoti ir išryškinti pažiūras į visą eilę šiandien aktualių lietuviškų visuomeninių klausimų.

Linkėtina, kad netrukus laukiamas suvažiavimas Detroito būtų geras akstinas pradėti daugiau veikti ir šiose srityse.

JIE TYLI...

Komunistiniai laikraščiai dėl Danutės Armonaitės laiško JT Generaliniam Sekretoriui, kuriame ji prašo padėti išlaisvinti iš Sibiro vergų stovyklos jos motiną ir 11 metų broliuką, tyli, kaip vandens į burnas prisisėmė....

Mat, čia netinka "aiškinti", kad jokių deportacijų nėra, arba jeigu kas ir išsiunčiamas, tai tik "kraugeriai liaudies priešai". Tad belieka tylėti....

AIDOS operoj, kai žyniai kalbina Radamėsą už išdavimą ir jis nieko neatsako, žyniai taria: "Jis tyli.... Kalta jis!"

LITO SODYBA

Fragmentas iš poemos "Žalgiris"

Kalvoj, pašony Gando kalno,
Palei pat Yznės įtaką,
Sodyba Lito kaip ant delno,
Kurio palaiminta ranka:
Kur tik vaisingą grūdą meta,
Kaip pasakoj jis derlių mato.

Nors trobesių stogai sulinko
Ir kerpių sluogsnis dengia juos,
Bet savo paskirčiai jie tinka,
Tik pasigendama erčios,
Kad sutalpintų visą naudą,
Kurį glėbiais kas metai gauda.

Troba, berods, žema, tamsoka,
Bet durys ažuolo lentų;
Tų durų, skląstis greit atsoka,
Palietus medinių raktų.
Tik durų kengės jau išgvero
Ir durys girgžda, kai jas daro.

Asla išplūktą vietos moliu:
Kieta, daili ir patvari.
Pasienny daug įrengta guolių,
Troba glaistyta ir švari.
Ties čukuru du vąšai kabo;
Virš jų danga dėl viso labo.

Pats Litas dar žvalus, darbingas,
Nors metų jau daugiau kapos;
Zmogus tiesus ir išmintingas
Iš savo būdo ir kalbos.
Tik vieną seną ydą turi —
Į viską per senovę žiūri.

Brangina jis tikrai senovę,
Jos papročius ir jos dievus;
Didžiuojasi senolių šlove,
Minėdamas senus laikus.
Naujos gėdynės dvasios bijo
Labiau neg priešų kalavijo.

Jo daržinė kaip rūtos sienas
Ir kvepia sultimis laukų.
Daržengalių, berods, ne vienas,
Be to, dar keletas bragų
Ir tvartas virš lubų prikrautas,
Nors jo atolas nešienautas.
Javai tiesiog iš dirvos virsta
Ir pilnas laidarys bandos.
Tekiai, kuiliai ir buliai nirsta,
Žirgai nerimsta už tvoros.
Jo paukščių skaičiaus nieks nežino,
Nieks jų negano, nemaitina.

Ratinė perkrauta sūdynės:
Matai čia arklus ir žambius,
Ratus, bėdas senos gėdynės,
Lenktas roges ir karukus.
Čia volai, karklubos, akėčios,
Ožiai, oželiai ir vežėčios.

Proga pažvelgti ir į klėtį,
Kuri kas rytas atdara,
Galėsime nuomonę turėti,
Ar jo tvarka visur gera.
Žiūrėk, čia lauknešos, vežėlės,
Nupintos iš plėšų dėželės.

Pasienny sūriams slėgti sląstai,
Rakandos, rėčiai, kretilai,
Judrus pelėgudai ir spąstai,
Prakalai, dalgiai ir grėbliai.
Kerčioj statinės ir kastuvai,
Ant aukšto sėtuvės, muštuvai.

Štai skrynios Lito išdažytos,
Kur kraitis kraumama Aimos.
Čia margos drobės išrašytos
Patyrusia ranka mamos.
Rietimai jos kietai sudėti,
It būtų amžiams pažadėti.

Bet jau pats laikas ir į jaują,
Kur eina spragilų kalba.
Tik ar teisingai mes keliaujam,
Juk tarpdury kilių kapa.
Todėl pasukime aplinkui,
Taku, antrųjų durų linkui.

Pro čia jau žengsime į vidų.
Tik gumbo saugokis kaktų,
Nes kuliama po dulkį šydu
Ir ryto meto prieblando.
"Gausos, Patrimpe, Lito šeimai
Ir daug piršlių gražuolei Aimai!"

"Prašu prašytus — neprašytus
Į pakurą, tenai šilčiau.
Klojimas greit bus sutvarkytas
Ir eisim pusryčių tuojau!" —
Šypsodamos Aima atsakė,
Užmetusi žavingą akį.

Stebėk, tik pirmakiai ir byra.
Beveik nereikia bertuvės,
Vien po ardais jau kiek pribiro,
Tai kiek iš jaujos pribyrės?
Todėl krivulė kaktą rauko
Ir stebi, kur jis laiko kauką.

MŪSŲ KALBA

Redaguoja
Pranas Skardžius9. Ar vartotinas "Jet
lėktuvas"?

Ne, šios rūšies posakiai lietuvių kalboje nevertotini, nes jie mūsų kalbai visai svetimi; laikraštiniuose kalboje jie yra atsiradę tik dėl savosios kalbos nemokėjimo.

Visiškai neįprastas dalykas yra vieną sąvokos dalį nusakyti grynai lietuvišku žodžiu, o kitą dalį plika, net nekaitoma svetimybė; pvz. būtų visai keista, jei kas užuot church law, windmill imtų vartoti church teisė, wind malūnas ir kt. Lygiai taip pat visai neįprasta ir lietuvių kalbos mokytojų rėžte rėžia au-

si jet lėktuvas, kurį vienas kitas Amerikos lietuvių laikraštis (pvz. DRAUGAS Nr.89 ir kt.) yra pradėjęs vartoti. Tai yra tos pat rūšies darinys, kaip ir mūsų vieno inžinieriaus pavartotas duosen-variklis užuot vokiečių Duesenmotor.

Tam reikalui visai tinkamai gali būti vartojama: sprausminis lėktuvas, sprausminis variklis ir kt. Čia būdvardis sprausminis yra sudarytas nuo daiktavardžio sprausmė "jet, nozzle", visai panašiai kaip vėjinis nuo vėjas ir kt. Taigi sprausminis lėktuvas visai nesiskiria nuo auksinis žiedas "gold ring", vėjinis malūnas "windmill" ir kt.

Ta proga tenka pastebėti, kad lietuvių kalba yra pradėdama daryti kaip tik ten, kur kalbėtojai nežino tinkamų atitikmenų arba tingi, nepajėgia susirasti reikiamų pakaitų. Pvz. senesnieji Amerikos lietuviai nebežino ar yra primirę lietuvišką rūšio pavadinimą, ir todėl jo vietoje jie vartoja dažnai girdimą beismentą arba beismentą (iš anglų basement) ir tt. Bet sąmoningi lietuviai, kuriems lietuvių kalba yra brangus, šventas dalykas, tokio darymo turėtų vengti vengti.

LIETUVOS ISTORIJA

jau baigiama spausdinti.

Prenumerata renkama tik iki šių metų gegužės 15 d.

Paskubėkite pasinaudoti paskutine proga!

P A T R I A

45 St. Johns Pl.

Stanford, Conn.

ELECT WILBUR H. BREWER CANDIDATE FOR STATE REPRESENTATIVE

Has the Qualifications and the Ability to Serve All
the People Faithfully

PRIMARY MAY 5, 1950
On the Republican Ticket

Balsuokit gegužės 2-ą

už

geriausiai kvalifikuotą

kandidatą, į

KONGRESĄ

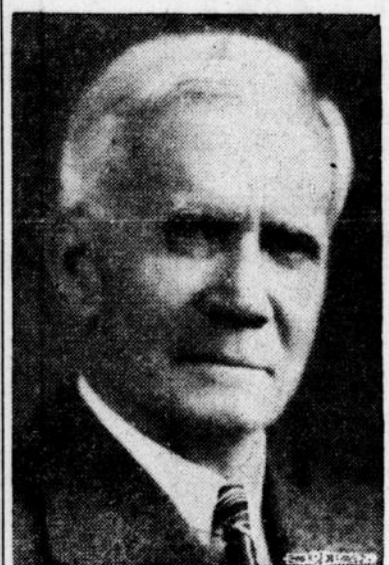
22 -je APYLINKĖJE

Remiamas Demokratų Partijos, C. Fed. of L.,
C. I. O., Cleveland Press

X CHAT PATERSON

DEMOKRATAS

Paterson for Congress
Robert H. Rawson, Secy.

PERRINKIT
ROBERT
GROSSER
KONGRESMANU

nuo 21-os apylinkės

ir
ATSITEISKIT JAM

už
ISTIKIMĄ IR
TEISINGĄ TARNYBĄ

Balsuokit už demokratų Nominacijos g. 2

BALSUOKIT UŽ

WILLIS J. ZANGERLE
COUNTY AUDITOR

Tęskite garbingos, veiklios ir ekonomiškios admi-
stracijos pasižymėjimą, palaikydami dabartinę
administraciją

NOMINACIJOS 1950 M. GEGUŽĖS 5 D.

Demokratų sąrašas

ISRINKITE

EDWIN F. SAWICKI

Common Pleas Court
TEISEJŲ

Terminas prasideda 1951 metų sausio mėn. 4 d.
Praeity 8 metai gabiai atliktos viešos tarnybos

Demokratų nominacijos 1950 m. gegužės m. 2d.

Dailės Pārda atidaryta Waterbury

Balandžio 22 d. miesto majo-
ras Raymond Snyder iškilmin-
gai atidarė Lietuvos Dailės Pa-
rodą gražioj miesto biblioteko-
j. Atidarymo iškilnėse dalyvavo
daug vietinių kultūrininkų, me-
no atstovų bei visuomenės vei-
kėjų. Svečiams buvo paaiškinti
dailės eksponatai ir, parodžius
filmą iš tramtinių gyvenimo
Vokietijos stovyklose, buvo at-
liktas iškilmingas aktas.

Parodos komiteto pirmininkas
dr. M. J. Colney keliais žodžiais
pasveikino susirinkusius, padė-
kojo visiems už prielankumą ir
kvietė tulkon dėl Lietuvos lai-
svės. Majoras Snyder savo kal-
boje pasigėrė parodos turtin-

gumu ir, primindamas ypatingą
parodos reikšmę Waterburio
lietuviams, paragino naujaku-
rius joje mieste jaustis, kaip
pas save... Bibliotekos vedėja
Miss Barrett linkėjo, kad Dai-
lės Paroda, suradusi dviem sa-
vaimėm prieglobstį šiose patal-
pose, išsineštų gerą garą ir
pilną pasisekimą. Kun. Ražai-
tis, kaip lietuvių parapijos at-
stovas, sveikino parodos rengė-
jus ir linkėjo parodai ko ge-
riausios kloties. Rev. Anderson
ir dailininkas Schlegel savo ka-
bosė pabrėžė Waterburio lie-
tuvių kultūrinį judumą ir jų
pastangas dirbti vieningai Ame-
rikos ir paverptos jų tėvynės
gerovei.

Ilgą ir labai įspūdingą kalbą
pasakė adv. Talbot, buv. kon-
gresman. Jis nuostabių atviru-
mų ir labai ryškiai pavaizdavo
pasaulinę politikos padėtį ir
griežtais žodžiais įvertino Ame-
rikos politiką. Baigdamas pa-
reiškė savo įsitikinimą, jog at-
eis diena, kada visos paverptos
tautos atgaus savo pilną laisvę.
Dr. Colney visiems garbės
svečiams įteikė po knygą "Li-
thuanian Folk Art" su atitin-
kamu įrašu. Vėliau visi pasira-
šė specialiai paruoštoje garbės
knogoje. Parodą raštu sveikino
ministeri žadeikis, konsulai Bu-
drys, Daužvardis ir Salna; vyr.
parodos tvarkytojas adv. Ant.
Olis, visa eilė organizacijų ir
pavienių asmenų.

Kitą dieną Waterburio dien-
raštį pirmajam puslapy buvo
plačiai aprašytas parodos ati-
darymo aktas ir patalpinta fo-
tografijų. Kultūriniam dien-
raščio skyriuje parodos meni-
niam įvertinimui paskirta be-
veik visos puslapio su geresnių
paveikslų reprodukcijomis.

Pirmąsias dvi dienas parodos
lankymas buvo labai gausus.
Kad paroda įgaūtų platesnės
kultūrinės reikšmės, balandžio
30 d., 6:30 val. v., parapijos
salėje bus parodos koncertas,
kurį atliks A. Dambauskaitė
ir St. Baranaukas. Laukiama
ta diena ekskursijų iš visų Con-
necticuto lietuvių kolonijų.

NAUJAUSI NAUJAKURIAI

Balandžio 23 d. laivu "Gene-
ral McRae" į New Yorką at-
vyko šie lietuviai tremtiniai:

Asevičius Stasys, Dominika —
Cleveland, Ohio.

Baltrušaitis Juozas — Du Bois,
Penn.

Barauskaitė Juzė — Rochester,
N.Y.

Biržiška Viktoras — Chula Vis-
ta, Calif.

Bludžius Mykolas, Elzbieta,
Regina — Watertown, Conn.

Bluvaitė Matilda — Plattsburg,
N.Y.

Bobinas Konstancija — Har-
ward, Mass.

Bujokas Antanas — Cleveland,
Ohio.

Burvila Stasys, Arija — Oma-
ha, Nebr.

Bytautas Emma, Erita, Rūta,
Bernadeta — Brooklyn, N.Y.

Ciunskas Alfonsas, Juozas —
Rochester, N.Y.

Dubinskas Andrius, Marija —
Omaha, Nebr.

Glemža Bronė, Rimantas —
Rockville, Conn.

Karla Antanas — Chicago, Ill.

Kazakevičius Juozas, Petras,
Juozas, Ona — Omaha, Nebr.

Kažkauskas Antanas — Rock-
ville, Conn.

Kirkevičius Stasys — Detroit,
Mich.

Kulikauskas Marė Vilhelmine,
Minas, Edmundas — Oma-
ha, Nebr.

Liaudaitis Leonas, Lisa, Micha-
el, Aleksandra, Olga — New
York, N.Y.

Lukoševičius Pranas — Chica-
go, Ill.

Machas Adomas, Kotryna —
Melrose Park, Ill.

Markevičius Vincentas, Marijo-
na, Marija, Jonas, Rimun-
tas — Omaha, Nebr.

Naclius Antanas — Chicago,
Ill.

Preikšaitis Marijona, Milda-Ma-
rė, Alzirdas, Jonas — Oma-
ha, Nebr.

Rašytinis Steponas — Cleve-
land, Ohio.

Rimkus Antanas — Chicago,
Ill.

Rožėnas Boleslovas — Brock-
ton, Mass.

Rozevičius Petras, Teresė, An-
gelė, Danguolė — Masphe-
t, N.Y.

Skrebius Antanas — Rochester,
N.Y.

Smalys Jurgis — Brooklyn,
N.Y.

Smarskis Leonas, Magdalena,
Jonas, Irena, Juozas — Chi-
cago, Ill.

Švažas Vitalis — Brooklyn,
N.Y.

Urbonas Vincas — Yonkers,
N.Y.

Vaitkevičius Antanas — Brock-
ton, Mass.

Vileniškis Ignas, Janina, Ignas,
Genovaitė, Jurgis — Roslin-
dale, Mass.

Apie š. m. balandžio 25 d., lai-
vu "General Heintzelman" į Bos-
toną atvyko šie lietuviai trem-
tiniai:

Adauskaitė Bronislava, Regi-
na — Abington, Mass.

Adomėnas Jonas — Randolph,
Mass.

Bagdžiūnas Antanas, Birutė,
Virgilijus — Brooklyn, N.Y.

Baltrušaitis Juozas — W.
Hartford, Conn.

Banavičius Pranas, Ona —
Chicago, Ill.

Bernotas Juozas — Elizabeth,
N. J.

Budnikas Alfonsas, Aleksandra,
Sigita, Emilija, Kestutis —
Chicago, Ill.

Budžiūnienė Magdalena —
Huntly, Ill.

Budrys Vytautas — Chicago,
Ill.

Dailidė Petronėlė — Chicago,
Ill.

Dimgaila Petras — Richmond,
Va.

Doveinis Juozas — Philadelphia,
Pa.

Dzekorius Andrius, Stasė, Ro-
mantas, Donatas, Algiman-
tas, Staitas — Amsterdam,
N. Y.

Gaidukas Liudmila, Antanas,
Rimantas — New York, N.Y.

Gecas Higinas — Chicago, Ill.

Gubliuskas Stasys, Monika —
So. Boston, Mass.

Jagadinskas Vladas — Stanford,
Conn.

Jankauskas Alfonsas, Genovai-
tė, Eugenijus, Alfonsas, Ire-
na — Brooklyn, N. Y.

Jankevičius Jeronimas — Chi-
cago, Ill.

Jurkevičienė Ona — Baltimore,
Md.

Jurkevičius Alina — So. Boston,
Mass.

Kazakevičius Antanas — Oma-
ha, Nebr.

Keiba Vladas, Ona, Vitalija —
Amsterdam, N. Y.

Kuraitienė Sofija, Juzė — Bro-
oklyn, N. Y.

Lesėvičius Juozas, Ona — Hi-
ghland, Ind.

Lesėvičius Birutė — E. Chica-
go, Ind.

Lesėvičius Aldona — Highland,
Ind.

Lesėvičius Irminda — E. Chica-
go, Ind.

Liaupsinas Jonas — Cleveland,
Ohio.

Mackevičius Feliksas, Jadvyga,
Eleonora, Antanas — Roches-
ter, N. Y.

Marciauskas Domicelė, Marija
— Detroit, Mich.

Matuzevičius Ang. — Brooklyn,
N. Y.

Mudrovos Povilas — Chicago,
Ill.

Miltakis Kazys, Stasė, Joantė,
Ismena — Detroit, Mich.

Norkevičius Česlovas, Anna-El-
zė — Chicago, Ill.

Paketurė Leonora, Vytautas,
Aldona, Genovaitė — Chicago
Ill.

Pauliukonis Pranas, Elzbieta,
Rimantas, Gražina, Elzbieta,
Zivilė, Kastytis, Angelika —
Worcester, Mass.

Petrauskas Antanas, Veronika,
Julija, Elena — Detroit, Mich.

Pusdešris Justinas, Ona, Dona-
tas, Linas, Juratė, Marija —
Hartford, Conn.

Pauliukaitis Donatas — Phila-
delphia, Pa.

Petratytė Janina — Hazleton,
Pa.

Poška Edvardas — Philadelphia,
Pa.

(Bus daugiau)

MARGUMYNAI

Tūlas Nickerson iš Clemens
netyčia iššovė iš revolverio, jį
bevalydamas, ir susižeidė. Be-
sąmonės buvo nugabentas į li-
goninę. Kai po keletos dienų
jis atsigavo, gydytojas jam pa-
sakėjo, kad jis tiesiog meis-
triškai šūviu nukirtęs savo ak-
ląją žarną, kurią vistikie arti-
miausiu laiku būtų reikėję piau-
ti... Gydytojui reikėję tik iš-
imti nukirstąją jau nesveiką
žarną.

Goeteburgo mieste, Švedijoje,
policija suėmė vieną porelę, ku-
ri naktį meiliai sėdėjo ant suo-
lo. Švedijoje tai draudžiama...
Bet paaiškėjo, kad tai vyras su
žmona. Policijos viršininkas
klausia:

— Tai kurių galų, po šimto
pypkių, iš karto nesakei, kad
tai tavo žmona?

— Taigi... kad aš ir pats to
nežinojau, kol tie policininkai
su savo prakeiktomis lempu-
tėmis neapšvietė jos veido...

Filmų artistė Gladys George
laimėjo išsiskyrimo bylą dėl vy-
ro dvasinio žiaurumo. Priešas-
tis — trečią dieną po vestuvių
vyras nieko nesakęs išėjo ir ne-
grįžo 12 dienų, o grįžus jo pir-
mieji žodžiai buvę: "Kodėl va-
karienės dar nėra?"...

Iš vienos krautuvės lango pa-
netyčia iššovė iš revolverio, jį
vogė suvaramą mašiną. Savi-
ninkas padėjo į langą raštelį:
"Ponai vagys! Praneškite savo
adresą, nusišim instrukcijas,
kaip vartoti tą mašiną!"

Kitą dieną savininkas rado
ant to paties lango prilipdy-
tą atsakymą:

"Padėkit instrukcijas lange,
ten kur mašina stovėjo. Mums
to pakaks."

Vienoj mažoj krautuvėlėj iš
kasos stalčiaus pradėjo dingti
popieriniai pinigai. Vagies nie-
kaip negalėjo sučiupti. Pagaliau
paaiškėjo, kad pelės pragrauzė
stalčiuje skylę ir nešėsi popie-
rinus pinigus savo lizdai išklo-
ti...

Vienam Anglijos miestelyje
buvo į pensiją paleistas 60 metų
sulaukęs tarnautojas. Po 18 mė-
nesių staiga jis gauna per poli-
ciją kvietimą, kad turi dar aš-
tuonias dienas tarnauti. Mat,
kažkoks plunksnagraužis iškni-
so, kad jis įstojo į tarnybą vie-
ną savaitę anksčiau prieš jam
sueinant 20 metų, o pagal įsta-
tymą, tarnyba neturint 20 me-
tų neįskaitoma į pensijos iš-
tarnavimo laiką. Tad dabar jis
turėjo atidirbti tas dienas dar
kartą, kad gautų pensiją...

Bainbridge Colby mirus

Man prisimena laikai apie
1920 metus, kada tuomet galin-
gas B. Colby, sėdėdamas Wa-
shingtone, Valstybės Departa-
mente, valdė Ameriką, preziden-
tui Woodrow Wilsonui sergant.
Tuo metu Lietuvos nepriklausom-
somybė kabojo ant svarstyklų
ir jos atstatymą labai daug nu-
lėmė B. Colby.

1920 m. rugsėjo mėnesį len-
kų legionai, laužydami tarp-
tautinę teisę, per Suvalkią bro-
vės į Lietuvą ir stengėsi ją
visą užimti.

Lietuvos Atstovybė Washing-
tone buvo bejėgė, nes valdžio-
durs lietuviams buvo uždary-
ti. Lenkai gi, muziko J. Pa-
derevskio vadovaujami, mel-
gingai kenkė politiniams Lie-
tuvos reikalams. Lietuvos pa-
dėtis buvo kritiška. Kas gi rei-
kėjo daryti?

Tuomet New Jersey Lietuvių
Tarybą greitomis šaukė su-
sirinkimui, kuriame nutarė nieko
nelaukiant siųsti savo atstovus
į Washingtoną ir pareikalauti
Amerikos valdžios pagalbos Lie-
tuvai. Tuojau pat buvo pasiū-
ti trys delegatai į Washing-
toną. Tais delegatais buvo: Vin-
cas Ambrozevičius, Juozas Kra-
liuskas ir Vladas Leščinskis.
Ju išvykimą paskelbė Ame-
rikos spaudoje.

Rytojaus dieną, iš pat ryto,
delegatai apsilanko Lietuvos
Atstovybės ir praneša savo mi-
siją — ginti Washingtono Lie-
tuvą. Atstovybė, abejodama pa-
sisekimu, šiam žygiui nepritarė.

Colby kabineto atidarymo va-
landą Valstybės Departamento
kongresm. Chandler pristatė lie-
tuvų delegaciją ir tai buvo
pirmieji Colby interesanti tą
dieną.

Colby iš klausė lietuvių skun-
dą prieš lenkų agresiją, per sa-
vo ambasadorių Varšuvoje, Mr.
Gibbon, pasiuntė Lenkijai pro-
testo notą ir sustabdė tolimesnės
lenkų invaziją Lietuvon.

Šitas mūsų žygis Valstybės
Departamente buvo paskelbtas
Washingtono spaudoje ir pa-
skelbtas plačiau per United
Press.

LOS ANGELES, CALIFORNIA

Puikūs pirmieji Lietuvių Dainininkų Klubo žingsniai
lietuviškos kultūros išlaikymo darbe

Prieš maždaug pusę metų, i
Los Angeles atvykus muz. A.
Kučiuui, bendromis tremtinių
ir senųjų Amerikos gyventojų,
lietuvių, jėgomis buvo imtasi
iniciatyvos įsteigti chorą su va-
idybos, literatų ir kitomis sekci-
jomis — tikslu padėti visoms

lietuviškos organizacijos jų
kultūriniam darbe, nekreipiant
dėmesio į jų srovinių pasiskirsty-
mą. To pasėkoje buvo suorga-
nizuotas Lietuvių Dainininkų
Klubas, kurio branduolį sudarė
choras, pradžioje su dirigentu
Kučiuu priešakyje, jam po
kiek laiko persikėlus į Chica-
gą, dirigento pareigas perėmė
Ažuolaitis. Balandžio 16 d. Los
Angeles, North Star Auditori-
um, įvyko pirmasis šio choro
pasirodymas.

Vakaro įvado žodį pasakė žur-
nalistas Bronys Raila, nurody-
damas, kokį svarbų uždavinį
yra pasistatęs "naujamis" lie-
tuviškos kultūros išlaikymo ir
ugdymo srityje. Po to sekė vai-
dinimas "Vienas iš mūsų turi
apsivesti" (vaidino: Batkus,
Batkienė, Lašas ir Ažuolaitis-
nė). Operos solistas Baltrušai-
tis, publikos sutiktas labai šil-
tai, kaip ir visuose savo pasiro-
dymuose, padainavo porą arijų
iš operų. Po to sekė paties cho-
ro pasirodymas. Dainininkės,
apsirengusios puikiais tautiniais
rūbais, sudarė gražų vaizdą sce-
noje. Choras padainavo, diriguo-
jamas jo dirigento Ažuolaičio,
kelias dainas, kurios skambėjo
labai dariai ir publikos padėka
buvo visiškai užtarnauta. Cho-
ras, nors ir negausus, ypač vy-
rais, pasirodė turįs gerą me-
diaciją, iš kurios, nors padaryta
ir nedaug repetacijų, buvo iš-
gauta tai, ko tokiose sąlygose
sunku tikėtis.

Publikos buvo pilna salė ir
po tokio gražaus debuto reikia

Mr. B. Colby gyvenimas tuo
būdu yra surištas su Lietuvos
nepriklausomybės atstatymu.
Ta pačia proga reikia paste-
bėti, kad B. Colby buvo didelis
bolševizmo priešinys ir jis bolše-
vikinės valdžios Rusijoje nepri-
pažino.

laukti, kad padidės pačių cho-
ristų skaičius, o taip pat atsi-
ras ir kitokios paramos, reika-
lingos taip kilniems to klubo
uždaviniam atlikti.

Klubo valdybą šiuo metu su-
daro: Barauskas (pirmininkas),
Račkus, Karazija, Žemgulis ir
Ažuolaitis. Šalia jų labai akty-
viai klubo veiklą remia choris-
tas Batkienė ir Račkienė. Cho-
ristų didžiuliu — tremtiniai, ki-
ta dalis — senieji Amerikos
gyventojai, lietuviai, nuosir-
džiai prisideda ten, kur bet koks
lietuviškas kultūrinis darbas
yra reikalingas pagalbos.

Sia malonia proga, kada atsi-
rado naujos jėgos lietuviškos
kultūros dirvonuose, negali ne-
pastebėti vieno labai liūdną fak-
to, kad atsirado žmonių, sie-
kiančių šiam tokių kilnių tikslų
klubui kenkti. Dar liūdniau da-
rosi, kai sužinau, jog šitie žmo-
nės yra visai artimi, net pri-
klauso taip gražios lietuviškos
parapijos klebonijos "štubui".
Jie, žinodami iš anksto, kad tą
dieną rengiamas choro vakaras,
iš savo pusės surengė iškylą į
užmiestį — visomis galimomis
priemonėmis stengdamiesi pa-
traukti lietuvių savo iškylon,
kad tuo keliu atitrauktų publi-
ką nuo klubo vakaro. Jie nuėjo
dar toliau: tą patį sekmadienį
prie pat bažnyčios, kurios rei-
kalus taip nuosirdžiai remia ta-
sai klubas ir jo nariai, atkalbi-
nėjo lietuvių, kad jie neitų į
klubo vakarą.

Viena moteris, labai uoli pa-
rapijos reikalų rėmėja, drįso
numesti klubo kvietimo lapelį
sakydama, kad "tai komunistų
parengimas". Aš nesistebiu šios
moters pareiškimu. Tokių užsi-
merkusių fanatikų po vieną kitą
atrasime visur. Bet aš stebiuos
kitais parapijos pareigūnais,
kaip jie toli nuėję... Argi jūs
manote tokią būdais tarnaujant
lietuvių bei lietuviškos kultū-
ros išlaikymui? Ne. Tuo jūs ne-
tik reparatūruojate lietuviškajam
reikalui, bet jam dar kenkiate.
Ir ne tik tam jūs kenkiate: jūs,
kaip parapijos nariai, tokiu sa-
vokės valdžios Rusijoje nepri-
pažino. V. Ambrozevičius

Balsuokite už

Alman P. Barber

kandidatą į

VALSTYBĖS SENATORIUS**RESPUBLIKONŲ NOMINACIOSE, GEGUŽĖS 2 D.**

Turi patyrimą, kvalifikaciją ir viską, ko reikia tinkamai ir teisingai patarnauti visiems žmonėms

IŠRINKITE

CHESTER K. GILLESPIE**Common Pleas Court
TEISĖJU**Reikalaukite Respublikonų Sąrašo
NOMINACINIUISE RINKIMUISE
1950 m., gegužės mėn., 2 dieną

Baltimorės naujienos

**KUN. MENDELIO
GIMTADIENIS**

Balandžio 19 d. Baltimorės lietuvių parapijos klebonas dr. kun. Liudvikas J. Mendelis atšventė savo 52-įjį gimtadienį. Tą dieną jis laikė pamaldas, patarnaujant parapijinės mokyklos vaikams. Pamaldose dalyvavo visa mokykla su savo mokytojomis seselėmis kazimierietėmis, gausiai dalyvaujant parapijiečiams ir kitų parapijų žmonėms.

Ta proga mokyklos vaikučiai parapijos salėje buvo pavaišinti įvairiais skanumynais, o iš savo pusės jie atliko keletą meninių pasirodymų ir kiekvienas pasveikino kleboną.

Parapijiečiai irgi reiškia gerbiama ir mylimam klebonui geriausius linkėjimus.

BALFO VAKARAS

BALFO 64 skyrius balandžio 30 d. Lietuvių Salėje, 851 Hollins St., rengia meno vakarą.

Programoje dalyvauja Broniaus Jonušo vedamas naujakurių mišrus choras, tautinių šokių grupė, dainininkas tenoras Klem. Andriekus, Jurgis Galkus, jaunoji dainininkė — sopranas Florence Petrulytė.

Dainininkams akomponuos EL. Juškauskaitė. Sutiko dalyvauti dar ir smuikininkas Alf. Paukš-

tys, klarnetistas Klem. Pralėba, aktorius-režisierius J. Palubinskas, Teod. Bakerskis ir Lilian Baker.

Pelnas skiriamas BALF veiklai paremti.

AR MES NEDEKINGI?

Dažnai skaitom spaudoje kad naujieji ateiviai surengia vadinamus padėkos vakarus Amerikos lietuviams už parsikvietimą į šią šalį.

Tik kažin kodėl Baltimorėje gyvenantieji naujieji ateiviai dar nesiryžta to padaryti. Juk esame susirganzavę į Tremtinių Draugiją, turime išsiskirti visus valdančiuosius organus, tad ar nepravartu būtų apie toki vakarą pagalvoti? A. Č.

**FOTO STUDIJOJE PAS
URBONĄ**

749 W. Baltimore St. yra W. Urbono foto studija, kurioje pasukiniu metu pradėjo gausiai lankytis naujakuriai, ir kiekvienas čia labai gerai jaučiasi. Tai pastebėjus, kreipiausi į malonųjį šeimininką su keleta klausimėlių:

— Atrodo, kad Jums biznis gerai sekasi, nes klientūra gana gausi?

— Taip sau. Biznis sekasi neblogai. Žmonių lankosi nemažai.

Vieni užsina nupirkti filmų arba jas išaiškinti, kiti užsina pasiimti padarytų nuotraukų. O šeštadieniais, daugumai esant laisviems nuo darbų, taip sau užsina pasikalbėti žinodami, kad čia ras draugų. Tarpusavyje besišnekučiuodami susižino, kur galima gauti patogesnių ir geresnių darbų, o tas naujakuriams labai svarbu ir naudinga. O aš irgi patenkintas, kad pas mane lankosi nemaža naujakurių. Kadangi jų tarpe yra nemažai turinčių foto aparatus, tad aš parūpinu jiems filmų žymiai pigesniais kainomis, negu kitose krautuvėse jie turėtų mokėti, jas jiems išaiškinu ir padarau įvairiausių dydžių fotografijų; nuotraukoms popierių vartojų aukščiausios rūšies.

Aš, kaip tos srities specialistas, jau ne vienam naujakuriui labai gražiai padariau portretų, keliems atnaujinau, padidinau. Esu atnaujinęs jų atsiųžtas iš Europos nuotraukas, kurios buvo labai seniai nuimtos. Žinoma, prieš tai jas padidinau. Esu atnaujinęs jų atsiųžtas labai senas tėvų nuotraukas, kurias jie labai brangina. Buvo ir tokių asmenų, kurie pabrėžė, kad padidintose nuotraukose asmenys ešą išvežti Sibirą dar 1941 metais birželio mėn.

Darau vestuvių ir kitų šeimos

įvykių nuotraukas jų namuose, išvykose ir savo studijoje.

— Ar seniai verčiatės šiuo amatu?

— Šį biznį perkau iš V. Velžio 1946 metais. Kadangi mano pirmtakūno šioje srityje ir šioje pat vietoje buvo gana ilgai padirbėta, tad ir man buvo lengviau įsikurti, turint jau seną klientūrą.

— Gal esate kiek padėję ir tremtiniais įsikurti?

— Taip, esu padėjęs. Juos sušelpiau tik atvažiuojant visokeriopai paagiba taip, kad pirmutinės dienos jiems nebuvo baisios. Ir dabar, jeigu tik kas kreipiasi nelaimėje — neatsakau nė viename.

— Girdėjau, kad buvote Lietuvoje, kaip gi ji Jums patiko?

— Lietuvoj buvau keletą metų. Ji man patiko labai, bet prie jos negalėjau priprasti. Grįžau vėl Amerikon. Bet grįžęs ją vis prisimenu. Ir dabar lyg koks tolimas atgarsis vis man šnabžda, kad jei sąlygos leistų, dar

norėčiau kartą nuvažiuoti, apsilankyti visas tas vietas ir tuos žmones, kurie anuo metu man buvo labai geri. Bet kažin ar aš juos berasčiau, kur tasyk palikau. Gal jau seniai jų kaulai pūva tolimoje šiaurėje, Sibire. Kas žino, kur jie dabar...

A. Česonis

RE-ELECT

**Thomas J. "Tom"
C ARNEY****County Commissioner**

Democrate

MAHONEY COUNTY

THE ILLUMINATING CO.

tarnautojai demonstruos elektrinį šaldytuvą ir virtuvą
1950 m. gegužės 5 d. 7:30 v. v.

pas

A. Fiordalisi Furniture Co.
12106 Superior Ave. near Lakeview Rd.

A. FIORDALISI FURNITURE COMPANY

Maloniai kviečia Jus ir Jūsų draugus aplankyti
CROSLEY BUTO ĮRENGIMŲ PARODĄ
1950 m. gegužės 5 d., penktadienio vak. 7:30 v.
Šioje krautuvėje 12106 Superior Ave.

Prie įėjimo visiems didelės dovanos
Nemokama filma, nemokamos dovanos
Malonumai visiems

**PUIKUS CROSLEY VIRTUVĖS RADIO
VERTAS \$42.95
IRGI BUS PADOVANOTAS**

**NEREIKIA ĮMOKĖTI PINIGŲ. JŪS GALIT
IŠMOKĖTI PER 24 MĖNESIUS!**

A. FIORDALISI FURNITURE CO.

Visi buto įrengimai ir televizija

12106 Superior Ave.

Netoli Lakeview

TELEFONAI:

Krautuvėje — GLenville 1-3768
Namuose — FAirmount 1-5729

AN ELECTRIC FOOD FREEZER PAYS FOR ITSELF

FREE DEMONSTRATION!

Friday Evening * May 5, 1950 * 7:30 P. M. at Tnis Store

**THE THRIFTIEST THING
YOU CAN ADD TO YOUR HOME!
CROSLEY FREEZER**

Model CF-7—capacity up to 252 lbs.

**5 BEAUTIFUL
MODELS...**

Capacities from 4 cu. ft. to 20 cu. ft.—
accommodating from 140 lbs. to 700 lbs.

Price'd as low as
\$179.95

• You'll eat better, live better—and be really thrifty when you have a Crosley Freezer. A Crosley Home Freezer has extra-convenient Shelvatrays for pies, cakes, freezer jars; handy baskets... counterbalanced lid with convenient light... temperature control and warning light... locking lid handle... and an efficient long-lasting refrigerating unit with 5-year warranty.

• You'll enjoy savings in time and money. Fewer trips to market—and, when you do shop, you buy when prices are low. Quantity food discounts are yours, too. Leftovers are stored, become the base for entire new meals. And party dishes are made in quantity—stored for future use. Come in—see our amazing Crosley Freezers, now!

CROSLEY Better Products for Happier Living**A. FIORDALISI FURNITURE COMPANY**

Complete Home Appliances and Television

1206 Superior Ave.

GL 1 - 3768

Clevelande IR APYLINKĖSE

KANDIDATAI

Artėjant nominaciniams rinkimams, paminime dar keletą kandidatų, kurie kreipiasi į DIRVOS skaitytojus, kviesdami juos palaikyti ir suteikdami apie save šiek tiek informacijų:

Martin J. O'Donnel

kandidatuoja į apskrities išdėninko vietą, demokratų sąraše. Gimęs Clevelande, prisiekęs vie-

šiosios atskaitomybės vedėjas. Šiame savo darbe jaučiasi įgijęs reikiamo prityrimo būti išdėninku.

Henry M. Busch

yra demokratų partijos numatomas priešas Taftui nugalėti: kandidatuoja į U. S. Senatą. Eina aiškiai Trumano programa ir griežtai prieš Taft - Hartley įstatymą, už didesnes pensijas, už pigesnes nuomas ir tt.

"PALAIKYKIT FAIR DEAL"

Balsuokit už

MARTIN J. O'DONNELL

APSKRITIES IŽDININKUS

Reikalaukit Demokratų Sąrašo

Nominacijoj — antradienį, 1950 m. gegužės 2 d.

GEROS KVALIFIKACIJOS IR PATYRIMAS

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudimo-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

John C. Pekarek

neatsisveigdavęs į partiją ar pasėkmes.

Wilbur H. Brewer

kandidatuoja į Ohio Atstovų Rūmus respublikonų partijos sąraše. Esąs savo laiku kalbėjęs daugelyje lietuvių susirinkimų. Septyniolika metų verčiasi advokato praktika.

Willis J. Zangerle

kandidatuoja į apskrities komisisionierius. Esąs remiamas įvairių tautybių grupių, skelbiasi jų draugu. Žada tvarkyti reikalus palankiai mokesčių mokėtojams. Remiamas demokratų partijos ir įvairių pasaulietinių bei bažnytinių grupių.

Edwin E. Sawicki

kandidatuoja į Common Pleas Court teisėjo vietą. Buves Ohio Senato ir Atstovų Rūmų narys, dabar žinomas advokatas, tad jaučiasi visiškai kvalifikuotas užimti teisėjo vietą. Būdamas senatorium bei atstovu, balsuodavęs pagal savo įsitikinimą ir

kandidatuoja į County Auditor (mokesčių inspektorius) vietą, kurioje jis, kaip pavaduotojas, jau turi 10 metų praktiką. Yra autorius knygėlės apie paveldėjimo įvertinimo mokesčių reikalą, kuri, nors ir neoficiali, yra vartojama visų advokatų, kaip parašyta didelės praktikos žmogaus. Kandidatuoja demokratų sąraše.

LIETUVIŲ SALE

Išnuomojama

koncertams, šokiams, vestuvėms ir kitokiems parengimams. Iš anksto kreipkitės pas A. Šimkūną, Lietuvių Klube, 6835 Superior Ave.

LIETUVIO atstovas Amerikoje — St. Nasvytis, 4579 W. 157th St., Cleveland, Ohio. Prenumerata mėnesiui 50c.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas

Popieriuotojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.

Telef.: POTomac 1-6899

Nori pagražinti savo namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas mūsų specialybė.

Kambarių Popieravimas Namų Maliavojimas

16908 Endora Road

Telefonas:

KEEnmore 1-8794

Cleveland, Ohio

Why Pay More?

CLEVELAND TRUST PERSONAL LOANS ARE LOW-COST EASY TO ARRANGE

The Cleveland Trust Company

Metais pirmyn 1895-ais, Metais pirmyn 1950-ais

MONCRIEF SILDYMO ĮRENGIMAI
GAS • OIL • COAL

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

Naujieta lietuviams moterims!

STYLETTE BEAUTY SALON

Lietuvaitės vedamas grožio salonas

1452 Addison Rd.

Kampus Addison ir Wade Park

Telef.: UTah 1-7491

Pusmetinės bangos nuo \$5.50. Šaltas ir karštas šukavimas, plaukų dažymas ir kita grožio priežiūra. Užtikrintas darbas. Atsinešusioms šį skelbimą nuolaida.

Miss Alvina Paulis

Savininkė kosmetologė

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park

EX 1-8709

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui

ŽEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams lietuviškoje krautuvėje

Pilnai padengta apdrauda

UTah 1-4515

W.M. DEBBS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

Darom naujas

AUTO BATTERIES

Tiesiog iš Lietuvių dirbtuvės

Pigiaus negu kitur

TAISO IR SENAS BATTERIES

Antanas Kirkilas ir Sunus

1019 Woodland Ave. Cleveland

Namų adresas: 7204 Donald Ave.

Telefonai:
MA 1-3359
EN 1-3844

CLEVELAND, OHIO

Artinasi pavasario laikas!

Tai yra naujų sumanymų ir naujo veikimo laikas kiekvienam žmogui, pagerinti jo gyvenimą. Tai geras laikas pradėti taupyti. Taupymas, nors ir po mažą sumą, užtikrina ateitį ir apsaugo nuo rūpesčių. Taupydami gali tapti namo savininku.

Lietuvių Banke santaupos nuošimčiai auga kasdien. Jos čia yra USA valdžios apdraustos per Federal Insurance Corporation.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE 1-2498

I J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Ziedų, Laikrodžių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

Wikelis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė

Aldona Wikelis - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 1-9292

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENDicott 1-1763

Šviežias šaldytas maistas tiesiai po ranka!

Taip, patogumas yra žodis apibūdinti moderniam maisto šaldytuvui. Patogumas, kuris taupo jūsų laiką ir darbą — taupo jums maistą ir pinigą.

Jūs visada turit šviežią šaldyto maisto tiesiai po ranka. Maisto gaminimas lengvesnis. Nebaisu netikėtų svečių. Jūs sutaupote nuo kelionių į turę. Jūs sutaupote pinigų nuo maisto... pirkdami didesniais kiekiais ir sumažindami nuostolius nuo maisto gedimo. Ir jūs galite virti bei kepti didesniais kiekiais, parengti maistą savaitės ir mėnesius ankščiau, negu jums jo kada staiga prireiks!

Pirkit modernų elektrinį maisto šaldytuvą. Jis apsimokės pats daugelį kartų, sutalpydamas jums laiko, darbo, maisto ir pinigų.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE
IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

"TEN O'CLOCK TUNES" ALL HIT TUNES

On the Air Five Days a Week — Monday through Friday

Mornings at 10 — WICA and WGAR

Evenings at 10 — WHK

PASIRINKIT VANDENS ŠILDY- TUVĄ, KURS JUS PATENKINS

Tris kart greičiau! Tris kart pigiau!

Tai nauda ir proga, kuria galite pasinaudoti tik su moderniausiu GASO vandens šildytuvu.

Bandymai rodo, kad nauji gasiniai vandens šildytuvai sušildo tris kartus daugiau per valandą, nei bet koks visai automatiškas kaitinimas. Ir mūsų linijose gasas jums kaštuoja tris kartus pigiau, negu kitas plačiausiai vartojamas kuras.

DUODA JUMS ŠIAS

3-jų RŪŠIŲ YPATYBES

AUTOMATIC — Modernus patogumas... su daugybe karšto vandens, kada tik nori, kiekvieną valandą. Tik užstatyk ir užmiršk.

UNDERFIRED — Įrengtas šildyti vandenį su mažiau kuro. Degiklis yra po tanku, kaitina tiesiai ir efektingai.

INSULATED — Sumažina nuostolingą aušinimą iki minimumo. Stora izoliacija laiko šilumą vandenyje.

PIRKIT GERIAUSI... GREIČIAUSI... EKONOMISKIAUSI ŠILDYTUVĄ

PIRKIT GASO VANDENS ŠILDYTUVĄ, AUTOMATIŠKĄ,

APACIOJ ŠILDOMĄ, IZOLIUOTĄ

The EAST OHIO GAS Company

TELEVISION: Watch Louise Winslow on "The Women's Window"—Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday at 2 p.m., WNBC, Channel 4

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

SUSIDOMĖJIMAS JAUNIMO TEATRU

Niekad anksčiau DIRVOJE taip gyvai nebuvo perkami bilietai, kaip pirmajam čiurlioniečių koncertui. Betgi paskelbus Jaunimo Teatro atidarymą, bilietų pirkimas vyko dar gyviau. Turint galvoj, kad Lietuvių Salėje yra tik 288 vietos, daugelis skubinosi gauti bilietus, kad neliktų už durų.

Ir Teatro globėjų skaičius jau auga. Sekdami K. S. Karpiaus pavyzdžiu, į Teatro globėjų eilę įstojo čiurlioniečiai Pranas ir Elena Stempuziai ir Juozas Žygas. Stempuziai ir Žygas irgi padovanojo Teatrui po projektorius.

LIETUVIŲ KULTūros FONDO DO NARIŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvių Kultūros Fondo Clevelando (1) skyriaus visuotinis narių susirinkimas kviečiamas š. m. balandžio 30 d. 11:15 val. tuoj po lietuviškų pamaldų Lietuvių Salėje, 6835 Superior Ave.

Dienotvarkėje valdybos narių pranešimai ir kiti svarbūs klausimai. Narių dalyvavimas būtinas. Maloniai kviečiame į susirinkimą atvykti ir visus Clevelando lietuvius, kurie domisi lietuviškos kultūros išlaikymo ir jos paremimo reikalais bei LKF darbais. LKF Clevelando (1) Skyriaus Valdyba

VYČIŲ IR "SVENTŲJŲ KLUBO" SOKIAI

Šį šeštadienį, balandžio 29 d., nuo 8:30 val. iki 12 val. vietos vyčiai ir "The Saints Club" Lietuvių Salėje rengia šokių vakarą. Sonny Michael's orkestras

Mūsų draugas!

Sudarykim jam
rekordinę pergalę
Edward J. KOVACIC
į APSKRITIES
KOMISIONIERIUS
John H. Gornik, Chairman

"ISIRINKITE LIETUVIŲ DRAUGĄ"

JOHN C. PEKAREK

APSKRITIES KOMISIONIERIUM

Demokratų nominacijos, 1950 m. gegužės m. 2 d.

GABUS ★ TEISINGAS ★ KVALIFIKUOTAS

TAUTINIŲ KOSTIUMŲ PARODOS VAKARAS

Po sausio 28 dieną Clevelande surengto tautinių grupių bendro vakaro, buvo įkurta Cleveland Folk Art Association, kurios tikslas — palaikyti artimesnius tautinių grupių santykius ir duoti joms progos pasirodyti amerikiečių tarpe.

Ši Tautinio Meno Sąjunga dabar rengia bendrą draugišką pobūvį su šokiais sekmadienį, gegužės 7 d., Rainbow Room, Carter viešbutyje.

Kiekvienos tautybės svečiai, o ypač viešnios, kviečiami dalyvauti pasirodymuose tautiniais kostiumais. Net dalyvavimo mokestis taip pasirodymams — tik 1 dol., gi be tautinio kostiumo — 1.50 dol.

Kadangi šis parengimas įvyksta kaip tik tą pačią dieną, kada atidaromas Jaunimo Teatras, tai lietuviai šį kartą nėra pasirengę plačiau dalyvauti. Tačiau labai pageidaujama, kad bent mūsų jaunimo dalis po vaidinimo Jaunimo Teatre apsilankytų į tą pobūvį ir ten atstovautų lietuviams.

Kiti dalyviai net su savo tautiniais užkandžiais.

JAUNIMO POBŪVIS LIETUVIŲ SALEJE

Sekmadienį Clevelando Liet. Kultūros Fondas surengė Lietuvių Salėje jaunimo pobūvį, į kurį susirinko net nelaukta daug jaunimo. Tiesa, vietinio lietuvių jaunimo, palyginti, buvo dar mažokai.

Pobūvis darė labai kultūringo įspūdžio ir, bendrai imant, buvo labai linksmas. Pirmasis toks žingsnis leidžia tikėtis, jog tokių pobūvių rengimas gali "įsisiūbuoti" ir virsti gražia tradicija. Apgailėtina tik tai, kad organizuotojo jaunimo vyresnieji vadai, vietoj didesnės meninės programos, kurioje turėtų būti progos pasirodyti pats jaunimas, suteikė savotišką netikėtumą: visą eilę ilgokų kalbų, kuriose lyg ir bandė išdėstyti savo organizacijų siekimus, kitaip sakant, pasirodyti su "sava preke". Visa tai gerai, tik ne toje vietoje. Buvo skelbiama, kad bus pasilinksminimas, ir jaunimas rinkosi į pasilinksminimą, o vienu metu pasijuto atsidūręs paskaitose. Paskaitos turėtų likti paskaitomis o pasilinksminimai pasilinksminimais. Jei manoma, kad kitaip jaunimo į paskaitas nepriviliosi, tai reiškia, kad paskaitos gal nėra tinkama priemonė patraukti jaunimui. Tokiais "netikėtumais", kaip šį kartą, jaunimo ne tik prie paskaitų nepitraukė, bet ir nuo tokių labai gerai sumanytų pasilinksminimų atbaidėsi.

ČIURLIONIEČIAI VYKSTA Į PITTSBURGHĄ

Šį sekmadienį čiurlioniečiai išvyksta į Pittsburghą, kur turės net du koncertus: vieną 3 val. p. p. Lietuvių Piliiečių Salėje, 1723 Jane St., SS., kitą — 7 val. vak. šv. Vincento parapijos salėje, 200 Tabor St., Esplene.

Jau šios savaitės pradžioje daugiau kaip pusė bilietų buvo išparduota. Įsigijo bilietus dr. Marshall Bidwell, Carnegie Muzikos Instituto Direktorius, Mr. Carra, Didžiojo Pittsburgho Festivalio organizatorius, Duquesne universiteto Verslų Administracijos fakulteto dekanas Wright ir visa eilė kitų žinomų Pittsburgho asmenų. Bijomasi, kad ir Pittsburghe, kaip Chicagoje, net ir dviejose salėse gali pristigti vietų (iš viso apie 1,000 vietų).

Dalis čiurlioniečių išvyksta į Pittsburghą jau šeštadienį ir ten, Carnegie Music Hall, moterų choras su kanklėmis dalyvaus koncerte. Tame koncerte dalyvaus ir kitų tautybių meninės pajėgos, taip pat ir Pittsburgho lietuviai.

VESTUVĖS PAS ČIURLIONIEČIUS

Pereitą šeštadienį susituokė čiurlioniečiai Natalija Navickaitė ir Vytautas Aukštuolis. Jų jungtuvės įvyko šv. Jurgio bažnyčioje. Apeigų metu giedoję jauniosios sesuo, tolimą kelionę atvykusi į vestuves. Dalyvavo ir jaunųjų tėvai. Vakare viename Addison Rd. restorane įvyko tikrai linksma ir jauki vestuvėnė vakarienė, su piršlio kordinu, milžinišku sūviu pyragu, kitokiomis vestuvinėmis pramogomis ir, suprantama, daugybe dainų. Jaunosios su seseria padainuotas duetas "Be tėvėsklės" daug ką ir sujaudino. Dailis dalyvių sakėsi dar niekad tokiose jaukiose vestuvėse nebuvę. Piršlio pareigas ėjo clevelandietis J. Polteris, vienas iš čiurlioniečių globėjų, sūviu pareigose buvo E. Rasteniūnas, piršlio budelis — Vyt. Rauliūnas, kuriam žadama neatsilėsti: nors jis prieš savaitę savo vestuves atšventė Kanadoje, tačiau tik žmona atsisiras Clevelande, teks jam vestuves dar čia pakartoti.

MOTERŲ LABDARYBĖS DRAUGIJOS VAKARAS

Clevelando Lietuvių Moterų Labdarybės Draugija, savo 20 metų gyvavimo sukaktuvių progą rengia vakariene su šokiais Naujosios Parapijos salėje (Neff Road), gegužės 7 d., sekmadienį.

Vakarienės pradžia lygiai 6 valandą, šokiai — 8 val. Mokestis \$1.50. Pelnas skiriamas Naujosios Parapijos bažnyčios altoriui įrengti.

LIETUVIŲ KLUBE

dabar yra įrengtas puikus televizijos priimtuvas. Nariai ir jų svečiai kviečiami apsilankyti ir pasigėrėti.

Naujiena vyrams!

Foliano kirpykloj

6908 Superior Avenue
(šalia DIRVOS red.)

dabar dirba Kaune buvęs žinomiausias vyrų kirpėjas

E. MAZILIAUSKAS

Naujakuriams aišku! Pabandykit ir senieji clevelandiečiai! Nesigailėsite!

Jaunimo Teatras 'Rūta'

IŠKILMINGAS ATIDARYMAS

Sekmadienį, gegužės mėn. 7 d., 4:00 val. p. p.
LIETUVIŲ SALEJE • CLEVELANDE

Vaidinama

ŽIRGONĖ IR GAILĖ

3-jų veiksmų pasaka

DALYVAUJA: geri ir blogi žmonės, miško žvėreliai ir paukšteliai, žiogai ir aitvariukai... Specialiai pagamintos dekoracijos ir kostiumai. Naujas scenos apšvietimas. Vaidina maži, jauni ir suaugę. Bus įdomu ir gražu **VISIEMS!**

BILIAI:

1 — 5 eilė	
suaugusiems	\$1.50
jaunuoliams	\$1.00
6 — 9 eilė	
suaugusiems	\$1.00
jaunuoliams	.65
10 — 16 eilė	
suaugusiems	.75
jaunuoliams	.50

Jaunuolių bilietais naudojasi ne vyresni kaip 15 metų amžiaus.

Bilietai parduodami
DIRVOS REDAKCIJOJ
Galima ir patariama tuojau užsisakyti juos telefonu:

EN 1-4486

kasdien nuo 7:00 val. ryto iki 9:00 val. vakaro. (Šį sekmadienį nuo 10:00 ryto iki 1:00 p.p.). Telefonu užsakyti bilietus reikia atsiimti ne vėliau kaip gegužės 2 dieną. Po to telefonu užsakyti bilietus turės būti atsiimti per 24 valandas nuo užsakymo. Laiku neatsimti užsakyti bilietai galės būti parduoti kitiems.

VIETŲ PLANAS

SCENA

EILĖ

1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
8.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

11.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
12.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

EILĖ

13.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
14.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
15.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
16.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

EILĖ

1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
2.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
3.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
4.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
5.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
6.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
7.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
8.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
9.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

10.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
11.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
12.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

JAUNAS VYRAS

reikalingas prie darbo sandėly
Joseph T. Ryerson & Son, Inc.
5300 Lakeside Ave.

ISNUOMOJAMAS

didelis, gražus kambarys su baldais viename ar dvieji asmenims.
8107 Cory Ave.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaime, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, ne gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Saving Bld.
Telef.: MAIN 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

REMKIT PREZIDENTĄ TRUMANĄ

Balsuokit už

HENRY M.

BUSCH

į U. S. SENATORIUS

Demokratų sąrašas — Geg. 2

Laikykim nuomas žemas! Didesnės senatvės pensijos, lygios teisės į darbą visiems. Atsuketi Taft-Hartley aktą, daugiau pigios nuomos namų!

X Henry M. Busch

Vyras, kurs gali sukireti Taftą

Nepamirškite, kad:

Gegužės m. 13 d.

Gegužės m. 28 d.

Radijo Valandos
įvairenybių vakaras
ir šokiai

DIRVOS vakaras
"Moterims
Neišsimeluoti" (?)
linksma komedija